

Abstrakty wystąpień/ Abstracts of speeches

Międzynarodowa konferencja naukowa
Komunikacja. Dezinformacja. Propaganda.
Ekosystem walki informacyjnej

International Scientific Conference
Communication. Disinformation. Propaganda.
Information Warfare Ecosystem

Pierwszy dzień konferencji, 25 maja 2023 r., czwartek

First day of the conference, 25 May 2023, Thursday

Wykład inauguracyjny/Keynote lecture

dr hab. prof. UPH Włodzimierz Fehler

Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach

Istota, specyfika i znaczenie walki informacyjnej

The essence, specificity and importance of information warfare

PL

Różne formy walki informacyjnej stosowane były już od czasów starożytnych. Jednak dopiero od połowy XX wieku wraz z dynamicznym rozwojem społeczeństwa informacyjnego ten rodzaj walki stał się autonomiczną formą działań, stosowaną praktycznie we wszystkich dziedzinach życia społecznego, oraz zyskał możliwości prowadzenia w nieograniczonym wymiarze przestrzennym. W wielu pracach naukowych dotyczących walki informacyjnej pomija się kwestię jej istoty, koncentrując uwagę na instrumentach i metodach prowadzenia tej walki. Często też z czym trudno się zgodzić, podejmujący problematykę walki informacyjnej traktują ją jako pojęcie tożsame z wojną informacyjną. Biorąc pod uwagę rzeczywistą skalę prowadzonych współcześnie walk informacyjnych, poziom zaangażowanych sił i środków oraz ich widoczne i ukryte skutki, należy uznać je za szczególnie rodzaj zagrożenia dla bezpieczeństwa, w tym – co zrozumiałe także dla jego sfery informacyjnej. Należy przy tym podkreślać potrzebę konsekwentnego wykazywania, że walka informacyjna nie może być traktowana jako synonim wojny informacyjnej. Zakres podmiotowy i przedmiotowy współczesnych walk informacyjnych staje się coraz bardziej szeroki i wielowątkowy, tak że ciągłym zadaniem dla badaczy jest poznawanie jej specyfiki. Przy obecnych możliwościach społeczeństwa informacyjnego i stopniu rozwoju technicznego walki informacyjne mogą być prowadzone w dowolnym czasie i z dowolnego miejsca, a ich celem (obiektem) w wybranych obszarach działania mogą być jednostki, grupy społeczne, państwa czy grupy państw. Kryterium celów i zasięgu takich walk oraz skala zastosowanych

środków, pozwala wyróżnić podstawowy podział na walki informacyjne o charakterze: – taktycznym – operacyjnym oraz strategicznym.

EN

Various forms of information warfare have been used since ancient times. However, only from the middle of the 20th century, along with the dynamic development of the information society, this type of struggle became an autonomous form of action, used in virtually all areas of social life, and gained the ability to conduct in an unlimited spatial dimension. In many scientific works on information warfare, the issue of its essence is omitted, focusing attention on the instruments and methods of conducting this warfare. Often, which is difficult to agree with, those who take up the issue of information warfare treat it as a concept identical with information warfare. Taking into account the actual scale of information warfare conducted today, the level of forces and means involved, as well as their visible and hidden effects, they should be considered a special type of threat to security, including - which is also understandable for its information sphere. At the same time, it should be emphasized that it is necessary to consistently demonstrate that information warfare cannot be treated as synonymous with information warfare. The subjective and objective scope of contemporary information warfare is becoming more and more broad and multithreaded, so that a constant task for researchers is to learn about its specificity. With the current possibilities of the information society and the degree of technical development, information warfare can be conducted at any time and from any place, and their goal (object) in selected areas of activity can be individuals, social groups, states or groups of states. The criterion of goals and scope of such fights, as well as the scale of the means used, allows to distinguish the basic division into information fights of the following nature: - tactical - operational and strategic.

PANEL I

Moderator: **prof. AJP dr hab. Kazimierz Kraj**, Akademia im. Jakuba z Paradyża

prof. dr hab. dr h. c. Wojciech Pomykało

Szanse i warunki zapewnienia rozwoju człowieka w świetle stosunków między Federacją Rosyjską, Ukrainą, USA i ChRL

Opportunities and conditions for ensuring human development in the light of relations between the Russian Federation, Ukraine, the USA and the PRC

PL

Agresja Federacji Rosyjskiej na naród ukraiński stworzyła w globalnym świecie nową sytuację. Z centrum cywilizowanego świata epoki współczesnej, klasa kapitalistyczna Federacji Rosyjskiej napada zbrojnie na sąsiedni naród i dąży do jego podporządkowania. Ministerstwo Spraw Zagranicznych czołowego mocarstwa współczesnego świata ChRL, zrazu właściwie aprobuje wspomnianą napaść, ale dość szybko centralne władze tego kraju występują z inicjatywą pokojową zmierzającą do zahamowania agresji i przywrócenia w tym zakresie pokoju. Współczesne USA wspomagając sprzętem wojskowym broniący się przed agresją naród ukraiński i w ślad za nim wsparcie takie realizuje naród francuski, niemiecki, angielski i wiele innych narodów świata. Wręcz wykorzystana zostaje agresja rosyjska do zintegrowania USA i państw zachodnioeuropejskich w pomocy w zakresie sprzętu wojskowego broniącego się przed agresją narodu ukraińskiego. Jednakże już po paru tygodniach okazuje się, że zwłaszcza przedstawiciele narodu niemieckiego i francuskiego ale też szefostwo Unii Europejskiej szuka-z własnych inicjatyw- po stronie władz chińskich pomocy w pokojowym rozwiązaniu problemów rosyjsko – ukraińskich, jako szczególnie ważnej podstawy zaprzestania w tej części Europy agresji zbrojnej. W coraz większym stopniu okazuje się też, że przezwycięzenie rosyjskiej agresji zbrojnej w stosunku do narodu ukraińskiego wymaga szerszego uporządkowania sytuacji we współczesnym świecie. Występuje bowiem coraz bardziej nieuchronna potrzeba likwidacji zbrojnych agresji nie tylko w centrum Europy, ale w całym współczesnym świecie zarówno na jego północnej, jak i południowej półkuli. Na dłuższą metę nie da się bowiem rozwiązać problemów pokojowego współżycia narodów 8 miliardowej ludzkości naszego globu bez powszechnego powstrzymania w tym zakresie państw i narodów szukających swojej pomyślności w utrzymywaniu dysproporcji pomiędzy północną i południową półkulą naszego globu w jego 8 miliardowej społeczności. Szczególnie dlatego, że główną przeszkodą aby nasz glob zapewnił pomyślność rozwojową nie tylko 8 miliardowej jego ludzkości, ale społeczności o wiele większej, jest jak najszybsze wyrównanie dysproporcji zwłaszcza materialnych ale i wielu innych występujących pomiędzy rozwojem społeczno-gospodarczym jej północnej i południowej części. Na przeszkodzie tego wyrównania stoją interesy klas posiadających północy, które zarówno w ustrojach liberalnych, jak i totalitarnych na tym terenie funkcjonujących jednoznacznie opowiadają się za dalszą pogłębiającą się koncentracją bogactwa w rękach klas posiadających północy, powiązanych z niechęcią a nawet wrogością wobec perspektywy działań w zakresie szybszego i głębszego wyrównania głębokich dysproporcji socjalnych występujących między ludnością północnej i południowej części

naszego globu. Aby do tego doprowadzić zachodzi konieczność głębokiej reorganizacji całego życia społeczno-politycznego i funkcjonowania gospodarki, a zwłaszcza wyłaniania kadr rządzących zarówno w liberalnych, jak i autorytarnych krajach północnej półkuli naszego globu. Jedyną drogą do tego jest stworzenie w krajach północnej części tego globu systemów wyborczych, w których klasy koncentrujące dotąd w swoich rękach niesłychane bogactwa wynikające głównie z podbojów kolonialnych realizowanych na globie południowym, jak i powstałych w wyniku eksploatacji własnych klas i warstw ludzi pracy, zgromadziły takie środki materialne, bez których częściowego przejęcia i zainwestowanie na południowej półkuli niemożliwe jest podjęcie realnych kroków zmierzających do w miarę szybkiego wyrównania dysproporcji ekonomicznych, występujących między warunkami życia ludności północnej i południowej części naszego globu, oraz realizacja propozycji kreacji takiego systemu społeczno-politycznego w północnej części naszego globu która zawarłem w referacie wygłoszonym na XIV Zjeździe cyklicznej konferencji poświęconej prawom człowieka we współczesnym świecie realizowanej pod kierownictwem prof. dr hab. Jerzego Jaskierni (W. Pomykało, *Świat po napaści Rosji na Ukrainę – wiza realizacji rzeczywistych praw człowieka w nadchodzącym okresie historycznym*, [w:] *System ochrony praw człowieka trzeciej generacji wobec nowych wyzwań cywilizacyjnych*, t. 3, red. J. Jaskiernia, K. Spryszak, Toruń 2023, ss. 11-24).

Oczywiście z natury rzeczy takie przeobrażenia współczesnego świata, które zlikwidują faktyczne źródła niemożności współczesnej ludzkości oraz przewyciężenie radykalnej dysproporcji występującej między dotychczasowym rozwojem północnej i południowej części naszego globu, nie są możliwe bez radykalnego przewyciężenia występującego w tym zakresie oporu klas kapitalistycznych północy, a zwłaszcza czołowych w tym zakresie klas kapitalistycznych państw na czele z USA, w których klasy kapitalistyczne jednoznacznie dominują nad nie tylko poszczególnymi narodami tu zamieszkałymi, ale nad całym globalnym światem, czerpiąc z tego krociowe zyski. Jednakże i wśród krajów rozwiniętych i dynamicznie rozwijających się, występują siły zgromadzone w szeregach ludzi pracy, które są zainteresowane takim rozwojem sytuacji, aby wyrównać wspomniane dysproporcje w szybszym niż dotąd tempie między obrońcą wspomnianej dysproporcji, który zwłaszcza zlokalizowany są na północnej półkuli, a resztą narodów świata, które zgromadzone są na półkuli południowej. Wielkim narodem, który zdołał w czasach niedawnych przewyciężyć swoje zacofanie i przybliżyć się do krajów rozwiniętych, jest niewątpliwie wielki naród chiński, jeden z największych liczebnie narodów świata, żyjących na wielkim azjatyckim półwyspie. Jego szanse rozwojowe w tym zakresie występują niezależnie od tego, że obok wielkich sukcesów rozwojowych popełniane są na jego terenie istotne błędy nie zawsze zrozumiane przez jego przyjaciół z innych części świata, a zarazem wykorzystywane do dyskwalifikacji przez jego wrogów dokonywanych przeobrażeń zachodzących wśród tych narodów. Oczywiście nie służy dobrze wzrostowi współczesnych Chin ani rezygnacja z rotacji na stanowisku „szefa” tego kraju dokonana w ostatnim czasie, ani jego czasowa niezdolność do przeciwdziałania spadkowi przyrostu naturalnego tego prawie 1,5 miliardowego narodu. Nie są dobrymi przyjaciółmi narodu chińskiego ci, którzy przedstawiając ten naród bagatelizują te hamulce jego rozwoju, co ma też miejsce na terenie naszego kraju (por. S. Szafarz, *Chiny w nowej epoce*, Warszawa 2023). Natomiast jeszcze

gorzej dzieje się na terenie naszego kraju, jeśli Edwin Bendyk zarysowuje przed polskimi czytelnikami naród chiński jako ten, który co prawda skutecznie dominuje w badaniach nad większością technologii krytycznych i ich spożytkowaniem dla rozwoju gospodarki i obronności, ale który generalnie rzecz biorąc, jak pisze czołowy publicysta polskiego czasopisma „Polityka”, a zarazem prezes Fundacji Batory w Polsce (Georga Sorosa) „zestarzał się zanim stał bogaty”. Natomiast rzeczywiście rosnącą średnią wieku tutejszego społeczeństwa przekłada się na coraz trudniejszy rynek pracy, co składa się na to, że całościowy obraz gospodarki współczesnej Chin, jest znacznie mniej spektakularny, niż punktowe osiągnięcia nawet w tak ważnych dziedzinach jak broń hipersoniczna, czy panele fotowoltaiczne. Z czego wręcz uznaje cytowany autor, że wynika, że Chiny raczej nigdy nie przegonią współczesnych Stanów Zjednoczonych (por. E. Bendyk, *Wielki pościg*, „Polityka” 2023 nr 15). Równie wyolbrzymia zjawisko zastępowania określonej rotacji na stanowisku szefa ChRL jej długotrwałością wybitny polski znawca współczesnych Chin prof. Bogdan Góralczyk, który dopatruje się w rotacji na stanowisko szefa ChRL ważnego błędu wspomnianego kraju nieuniknienie spowalniającego tempo jego rozwoju i osiągnięcie przewagi nad USA, a nawet wręcz prawdziwej katastrofy w jego rozwoju.

Współczesna ludzkość, która w ubiegłym roku kalendarzy osiągnęła 8 miliardową wielkość, stała w rezultacie kreowanej sytuacji na rozstajnych drogach. Z jednej strony przed nią groźna perspektywa zakończenia jej funkcjonowania we wcale nieodległej przyszłości, jeśli nie nastąpi szybkie i radykalne wyrównanie dysproporcji rozwojowej występującej między jej północną i południową częścią. Tylko wyrównanie dysproporcji rozwojowej i szybkie tempo wzrostu techniczno-gospodarczego szczególnie południowej jej półkuli, stwarza skuteczną perspektywę wielowiekowego pomyślnego rozwoju społeczności ludzkiej w nadchodzących dziesięcioleciach, ale i dłuższej wielowiekowej perspektywie. Rozwój ludzkiej wynalazczości wynikający z faktu, że jako ludzie posiadamy nieporównywalny do innych istot żywych większy ciężar naszego mózgu oraz potrafimy go skutecznie wykorzystywać dla pomyślności rozwoju naszego gatunku, co powoduje, iż naszej ziemskiej półkuli nie tylko potrafimy skutecznie wyżywić, ale też zapewnić korzystny rozwój nie dla 8 mld. ludzi, a dla wielokrotnie większej społeczności ludzkiej, oczywiście pod warunkiem, że zlikwidujemy dysproporcje rozwojowe między jej północną i południową częścią. I to zlikwidujemy nie powierzchownie a głęboko, wykorzystując do tego celu wielkie możliwości zwłaszcza sztucznej inteligencji, które nie tylko zwiększają nasze możliwości produkcyjne, ale otwierają techniczne szanse na takie zagospodarowanie naszej planety, które otwierają ku temu, aby skutecznie i dostatnie żyła i rozwijała się na naszej kuli ziemskiej nie tylko 8 miliardowa ludność, ale ludność wielokrotnie większa, wręcz 15, czy 20 mld. A właściwie tworząca szanse pomyślnego życia dla nieograniczonej liczby ludzi naszej planety. Jednakże trzeba też brać pod uwagę, że odkładanie w czasie niezbędnych przeobrażeń do tego koniecznych może nam w rezultacie uniemożliwić wykorzystanie szans, które stwarza dla naszego ludzkiego gatunku rzecz w nim najcenniejsza, którym jest umysł człowieka.

EN

The aggression of the Russian Federation against the Ukrainian people has created a new situation in the global world. From the centre of the civilised world of the modern era, the

capitalist class of the Russian Federation is invading a neighbouring nation militarily and seeking to subjugate it. The Ministry of Foreign Affairs of the leading superpower of the modern world, the PRC, at first actually approves of the said attack, but quite soon the central authorities of this country come up with a peace initiative aimed at stopping the aggression and restoring peace in this area. The contemporary USA supports the Ukrainian nation defending itself against aggression with military equipment, and this support is followed by the French, German, English and many other nations of the world. In fact, Russian aggression is being used to integrate the US and Western European countries in assisting the Ukrainian nation defending itself against aggression with military equipment. However, after only a few weeks it becomes apparent that the representatives of the German and French peoples in particular, but also the leadership of the European Union, are seeking, on their own initiative, assistance from the Chinese authorities in the peaceful resolution of the Russian-Ukrainian problems, as a particularly important basis for the cessation of military aggression in this part of Europe. It is also becoming increasingly apparent that overcoming Russian military aggression against the Ukrainian people requires a broader reordering of the situation in the modern world. Indeed, there is an increasingly unavoidable need to eradicate armed aggression not only in the centre of Europe, but throughout the modern world in both its northern and southern hemispheres. For it is not possible in the long run to solve the problems of peaceful coexistence between the peoples of our globe's 8 billion people without a general halt to the states and nations seeking their prosperity in maintaining the disproportion between the northern and southern hemispheres of our globe's 8 billion people. This is particularly so because the main obstacle to our globe ensuring the prosperity of the development of not only its 8 billion people, but a much larger community, is the quickest possible levelling out of the disproportions, particularly in material terms, but also in many other respects, that exist between the socio-economic development of its northern and southern parts. This realignment is hindered by the interests of the Northern owning classes, which, in both liberal and totalitarian regimes operating in this area, are unequivocally in favour of a further deepening concentration of wealth in the hands of the Northern owning classes, associated with reluctance and even hostility towards the prospect of a faster and deeper realignment of the profound social disparities existing between the populations of the North and the South of our globe. In order to achieve this, there is a need for a profound reorganisation of the entire socio-political life and functioning of the economy and, in particular, the emergence of cadres to govern both the liberal and the authoritarian countries of the northern hemisphere of our globe. The only way to do this is to create electoral systems in the countries of the northern part of this globe in which the classes which have hitherto concentrated in their hands unbelievable wealth resulting mainly from the colonial conquests carried out on the southern globe, as well as from the exploitation of their own classes and layers of working people, have accumulated such material means, without the partial acquisition and investment of which in the southern hemisphere it is impossible to take real steps towards a relatively rapid levelling out of the economic disproportions I also present a proposal for the creation of such a socio-political system in the northern part of our globe in my paper presented at the XIVth Congress of the cyclical conference on human rights in the modern world under the direction of prof. Jerzy Jaskiernia, Ph. (W. Pomykało, *The world after Russia's attack on Ukraine - a vision for*

the realisation of real human rights in the coming historical period', [In:] *System ochrony praw człowieka III generacji wobec nowych wyzwań cywilizacyjnych*, edit. J. Jaskiernia, K. Spryszak, Toruń 2023, pp. 11-24).

Of course, by their very nature, such a transformation of the modern world, which will eliminate the actual sources of the impossibility of modern humanity and overcome the radical disproportion existing between the development of the North and South of our globe to date are not possible without radically overcoming the resistance of the capitalist classes of the North, especially the leading capitalist classes of the countries at the head of the USA, where the capitalist classes unequivocally dominate not only the individual peoples living here, but the entire global world, profiting from this. However, also among the developed and dynamically developing countries, there are forces gathered in the ranks of the working people who are interested in such a development so as to even out the aforementioned disproportion at a faster rate than before between the defender of the aforementioned disproportion, who are especially located in the northern hemisphere, and the rest of the nations of the world, who are gathered in the southern hemisphere. The great nation that has managed in recent times to overcome its backwardness and come closer to the developed countries is undoubtedly the great Chinese nation, one of the largest nations in the world in terms of numbers, living on the great Asian peninsula. Its opportunities for development in this respect exist regardless of the fact that, alongside its great developmental successes, significant mistakes are being made on its soil which are not always understood by its friends in other parts of the world, and at the same time are being used to disqualify by its enemies the transformations taking place among these nations. Obviously, neither the recent resignation of the country's 'chief executive', nor his temporary inability to counteract the falling birth rate of this nation of almost 1.5 billion people, serves the growth of contemporary China well. Not good friends of the Chinese nation are those who, in portraying this nation, downplay these brakes on its development, which is also the case in our country (cf. S. Szafarz, *Chiny w nowej epoce*, Warszawa 2023). On the other hand, it is even worse on the territory of our country, if the PRC's presenters in the form of Edwin Bendic outline before Polish readers that the Chinese nation is the one which, although successfully dominating research into most critical technologies and their utilisation for the development of the economy and defence, but which in general, as the leading columnist of the Polish magazine *Polityka* but at the same time chairman of the Batory Foundation in Poland (George Soros) writes, "grew old before it became rich".

On the other hand, the admittedly rising average age of the population here is translated into an increasingly difficult labour market, which adds up to a much less spectacular overall picture of China's contemporary economy than the spotty achievements even in such important fields as hypersonic weapons or photovoltaic panels. From which the quoted author even acknowledges that it follows that China is unlikely to ever overtake the contemporary United States (cf. Edwin Bendyk "The Great Chase" (in) *Polityka* No. 15, 5.04.-11.04.2023). Equally exaggerating the phenomenon of replacing a specific rotation on the post of head of the PRC with its prolongedness is the eminent Polish expert on contemporary China, Prof. Bogdan Góralczyk, who sees in the rotation on the post of head of the PRC an important

mistake of the said country inevitably slowing down the pace of its development and the achievement of an advantage over the USA, or even a real catastrophe in its development. Modern humanity, which reached the 8 billion mark in the last year of the calendars, stands at a crossroads as a result of the situation created. On the one hand, it faces the dangerous prospect of ending its existence in the not-too-distant future if there is not a rapid and radical levelling out of the developmental disproportion that exists between its northern and southern parts. Only the levelling out of the developmental disproportion and a rapid rate of technical and economic growth, particularly in the southern hemisphere, provides an effective perspective for the successful development of human society over the coming decades, but also over many centuries. The development of human inventiveness resulting from the fact that we humans possess, incomparable to other living creatures, the greater weight of our brain and are able to use it effectively for the successful development of our species, with the result that our Earth's hemisphere is not only able to feed effectively, but also to ensure the beneficial development not for 8 billion people, but for a many times greater human community, provided, of course, that we eliminate the disproportion in development between its northern and southern parts. We will do this not superficially but in depth, using the great potential of artificial intelligence in particular, which not only increases our production capacity but also opens up technical opportunities for the management of our planet in such a way that not only 8 billion people, but a population many times larger, even 15 or 20 billion, can live and develop successfully and prosperously on our globe. In fact, creating opportunities for a successful life for an unlimited number of people on our planet. However, it must also be borne in mind that postponing the necessary transformations in time may ultimately prevent us from taking advantage of the opportunities created for our human species by the most precious thing in it, which is the human mind.

dr Dorota Domalewska

Akademia Sztuki Wojennej

Sztuczna inteligencja w służbie dezinformacji - nowe wyzwania cyberbezpieczeństwa

AI-enhanced disinformation - a cybersecurity challenge

PL

W społeczeństwie sieci, w którym informacja odgrywa centralną rolę, cyberbezpieczeństwo jest priorytetem polityki bezpieczeństwa narodowego. Cyberzagrożenia obejmują zwiększoną masową dezinformację, celowe manipulowanie opinią publiczną, polaryzację oraz wykorzystanie mediów społecznościowych do celów politycznych. Celem niniejszego wystąpienia jest przedstawienie roli, jaką pełni sztuczna inteligencja w celu przeprowadzenia niezwykle skutecznych kampanii dezinformacyjnych. Zaprezentuję jeden ze sposobów przeciwdziałania temu procesowi oraz dokonam oceny jego skuteczności.

EN

In a network society, where information plays a central role, cybersecurity is a national security policy priority. Cyber threats include increased mass disinformation, deliberate

manipulation of public opinion, polarization, and the use of social media for political purposes. The purpose of this presentation is to present the role played by artificial intelligence in order to conduct effective disinformation campaigns. I will present one of the ways to counteract this process and assess its effectiveness.

dr hab. Franciszek Czech

Uniwersytet Jagielloński

Kto jest podatny na dezinformację? Profil osób aprobujących fałszywe wiadomości o wojnie na Ukrainie w świetle badań sondażowych

Who is vulnerable to disinformation? Profile of people approving fake news about the war in Ukraine in the light of opinion polls

PL

W badaniach nad propagandą i dezinformacją większość wysiłku skupia się na analizie różnych strategii i narzędzi nadawców komunikatów perswazyjnych. Tymczasem już biblijna przypowieść o siewcy pokazuje, że istotne jest na jaki grunt padnie ziarno. Dlatego w niniejszym wystąpieniu uwaga poświęcona została odbiorcom komunikatów dezinformacyjnych. Odwołując się do przeprowadzonych w 2023 roku wspólnie z drem Pawłem Ścigajem badań sondażowych, staram się scharakteryzować osoby aprobujące rozpowszechnione fałszywe wiadomości (fake news) na temat wojny na Ukrainie i ukraińskich uchodźców w Polsce. Tak zaprojektowana analiza może być odczytywana na dwóch poziomach. Na poziomie historycznym jest to zapis opinii rozpowszechnionych w mniejszym lub większym stopniu w polskim społeczeństwie na temat przyczyn konfliktu aktualnie toczącego się za wschodnią granicą Polski i jego konsekwencji. Natomiast na poziomie teoretycznym jest to przyczynek do badań nad jednym z aspektów komunikacji propagandowej.

EN

In research on propaganda and disinformation, most efforts focus on analysing the various strategies and tools of senders of persuasive messages. Meanwhile, already the biblical parable of the sower shows that it is important what ground the seed falls on. Therefore, this presentation will focus on the recipients of disinformation messages. Referring to survey research conducted in 2023 together with Dr Paweł Ścigaj, I attempt to characterise the people who approve of widespread fake news (fake news) about the war in Ukraine and Ukrainian refugees in Poland. The analysis designed in this way can be read on two levels. At the historical level, it is a record of opinions spread to a greater or lesser extent in Polish society about the causes of the conflict currently taking place beyond Poland's eastern border and its consequences. On the theoretical level, on the other hand, it is a contribution to the study of one aspect of propaganda communication.

dr Juliusz Sikorski

Akademia im. Jakuba z Paradyża

Narzędzia walki informacyjnej

Tools of the information warfare

PL

Rozwój arsenałów narzędzi walki informacyjnej (WI) stanowiącej jeden ze sposobów zdobywania przewagi nad przeciwnikiem zdeterminowany, ale i ograniczony jest przynajmniej poprzez dwa zjawiska, rozwój technologiczny oraz wyobraźnię. Szeroki zakres pojęcia sprawia, iż stworzenie katalogu takich narzędzi jest zadaniem niezmiernie trudnym. Punktem wyjścia musi być bowiem skrupulatne zdefiniowanie walki informacyjnej jako takiej, a następnie uchwycenie specyfiki jej komponentów sieciowego, cyfrowego i kognitywnego. Na tym problemy się nie kończą, bowiem precyzyjnego określenia wymaga również to, co powinniśmy rozumieć pod pojęciem narzędziach, by odróżnić je od metod, czy technik walki. Pamiętać musimy również, iż na walkę informacyjną składają się działania o charakterze defensywny i ofensywny, a ponadto prowadzone one być mogą w zewnętrznych i wewnętrznych infosferach, co nie pozostaje bez wpływu na strukturę arsenału.

EN

The development of arsenals of information warfare (IW) tools as one means of gaining an advantage over an opponent is determined, but also limited, by at least two phenomena, technological development and imagination. The broad scope of the concept makes the creation of even a non-numerative catalogue of such tools an extremely difficult task. For the starting point must be a meticulous definition of information warfare as such, followed by a grasp of the specifics of its network, digital and cognitive components. The problems do not end there, for a precise definition is also required of what we should understand by tools in order to distinguish them from methods or techniques of combat. We must also remember that information warfare is composed of actions of defensive and offensive character, and, moreover, may be conducted in the external and internal infosphere, which does not remain without influence on the structure of the arsenal.

dr Andrzej Skwarski

Akademia im. Jakuba z Paradyża

Dezinformacja jako element wsparcia czynności operacyjno-rozpoznawczych

Disinformation as an element of support for operational and exploratory activities

PL

W czasach gdy wartość informacji posiada duże znaczenie a jej wykorzystanie w walce informacyjnej w postaci dezinformacji szczególne, zarówno na poziomie taktycznym jak i strategicznym, również służby sięgają po to narzędzie w walce z przestępczością. Dezinformacja stała się wsparciem przy realizacji czynności operacyjno-rozpoznawczych,

które w ten sposób uzyskują dodatkowy walor skuteczności. Potwierdzona badaniami skuteczność dezinformacji przy oddziaływaniu na osobę czy grupy osób zdecydowała o zastosowaniu jej w pracy operacyjnej. Narzędziem służb są osobowe źródła informacji świadome lub nie treści dezinformujących przekazywanych przestępcom. Skutecznym narzędziem dezinformowania przestępców są również media stanowiące kluczowe źródło w odniesieniu do wielu podmiotów poddawanych dezinformacji. Należy jednak pamiętać, iż świadomość znaczenia i skuteczności dezinformacji znana jest również przedstawicielom grup przestępczych, które stosują ją w odniesieniu do służb również za pośrednictwem OZI zdekonspirowanych lecz nieświadomych tego faktu, lub celowo podstawionym osobom wpływającym na kierunki działania służb a nawet uzyskujące wiele cennych informacji od oficerów prowadzących.

Wskazane jest ujęcie stosowania dezinformacji przez służby w ich instrukcjach operacyjnych ze wskazaniem możliwości jej realizacji co będzie wsparciem dla funkcjonariuszy operacyjnych. Ponadto potrzebne są szkolenia z tego zakresu dla oficerów realizujących dezinformację podczas wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych ponieważ jest to trudne złożone i wymagające zadanie.

EN

In time, when the value of information has a significant meaning, especially when it comes to its use in information war as disinformation on both tactical and strategic levels, also services reach for this tool to fight crime. Disinformation has become a support for operational and exploratory activities, which this way get additional advantage of efficiency. Disinformation research proven efficiency while influencing a person or group of people has decided on its application in the operational work. The tool of services are personal information sources, aware of not of the disinformation content passed to criminals. The effective tool for disinformation of criminals are, as well, social media that are a key source in terms of numerous parties subjected to disinformation. It should be noted that awareness of significance and efficiency of disinformation is known to representatives of criminal groups that apply it in relation to services also through personal information sources, compromised but unaware of that, or through intentionally used people influencing directions of service's actions, and even obtaining several valuable information from the case officers.

Including usage of disinformation by services in their operational manuals with indication of possibilities of its performance should be indicated, which will be a support for operational functionaries. Moreover, there are needed trainings on this topic for officers executing disinformation while performing operational and exploratory activities as it is complex and demanding task.

PANEL II

Moderator: **dr Tomasz Marcinkowski**, Akademia im. Jakuba z Paradyża

dr Marek Błaszczuk

Uniwersytet Mikołaja Kopernika

Psychologiczne konsekwencje przeładowania informacyjnego

Psychological effects of information overload

PL

Celem wystąpienia będzie ukazanie psychologicznych konsekwencji przeładowania informacyjnego, charakterystycznego dla współczesnej cywilizacji europejskiej, na czele z jej rozwojem gospodarczym, naukowym i technologicznym. Będziemy argumentować na rzecz tezy, że nadmiar informacji, które docierają dziś do człowieka, negatywnie wpływają na jego procesy poznawcze (deficyt uwagi, spadek kreatywności), samopoczucie, kondycję psychiczną i ogólne funkcjonowanie psychospołeczne. Można nawet powiedzieć, że pomimo obserwowanego obecnie postępu cywilizacyjnego – sprzyjającemu intensyfikacji międzyludzkiej komunikacji oraz umożliwiającemu wręcz nieustanne „bycie w kontakcie”, w tym niemal nieograniczony dostęp do różnego typu informacji – człowiek coraz częściej czuje się zagubiony, dezorientowany, zestresowany i samotny, przytłoczony nadmiarem docierających do niego bodźców. Coraz częściej odczuwa przy tym dolegliwości psychosomatyczne, miewa problemy emocjonalne, stany lękowe czy epizody depresyjne. W trakcie wywodu nie tylko przybliżymy fenomen informacyjnego przeładowania (przeciążenia, przebodźcowania), ale i omówimy wpływ przewlekłego stresu na powstanie i rozwój zaburzeń psychosomatycznych. Podkreślimy, że zachodzi ścisła korelacja między stopniem docierających do nas informacji (bodźców) a poziomem odczuwanego przez nas stresu i lęku, w tym sposobem naszego myślenia oraz interpretowania otaczającej rzeczywistości. Wskażemy także praktyczne narzędzia i metody radzenia sobie z owym przeładowaniem, zwracając uwagę na potrzebę pogłębionej refleksji nad zdrowiem psychicznym.

EN

The paper presents the psychological effects of information overload, characteristic of contemporary European civilization, including its economic, scientific and detailed development. The paper shows that provision of information that reaches man today affects his cognitive processes (attention deficit, decrease of creativity), mental condition and general psychosocial functioning. Modern man feels more and more lost, confused, stressed and lonely. This leads to psychosomatic problems, anxiety disorders and episodes of depression. The paper not only presents the phenomenon of information overload, but also discusses the impact of strong stress on the emergence and development of psychosomatic disorders. It emphasizes that there is a close correlation between the information overload and the stress and anxiety, including the way of interpretation the world (reality). The paper exposes the practical tools and method for dealing with this overload, paying attention to phenomenon on the mental health.

prof. UŚ dr hab. Robert Rajczyk

Uniwersytet Śląski w Katowicach

Prasa komunalna jako narzędzie lokalnego oddziaływania perswazyjnego

Municipal press as a tool of local persuasive influence

PL

Referat analizuje komunikację perswazyjną władz lokalnych w Polsce realizowaną za pośrednictwem prasy komunalnej. Jest to rodzaj prasy lokalnej wydawanej przez władze lokalne, bardziej przypominający prasę propagandową niż prasę niezależną. Referat prezentuje wpływ stronniczości medialnej na agendę współczesnej prasy komunalnej w Polsce. Agenda różni się co do treści, ale co do gradacji podyktowana jest upodobaniami politycznymi. Charakteryzuje się zatem między innymi stronniczością tonalną, selektywnością treści, fabrykowaną wiarygodnością i autocenzurą treści.

EN

The paper analyzes the persuasive communication of local authorities in Poland carried out through the communal press. This is a type of local press published by local authorities, more like propaganda press than independent press. The paper presents the influence on the agenda of the contemporary communal press in Poland. The agenda differs in content, but in gradation it is dictated by political preferences. It is therefore characterized by, among other things, tonal bias, content selectivity, fabricated credibility and content self-censorship.

Kamila Dybel

Uniwersytet Jagielloński

Kształtowanie się odporności społecznej na negatywny wpływ informacji podczas konfliktów zbrojnych

Development of social resistance to the negative impact of information during armed conflicts

PL

Podczas prezentacji poruszono problematykę kształtowania się odporności społecznej na negatywny wpływ informacji podczas konfliktów zbrojnych. Rozpowszechnianie propagandy, mowy nienawiści i dezinformacji podczas konfliktów zbrojnych może mieć poważne konsekwencje, w tym podziały, radykalizację postaw i przemoc. Stąd ważne jest wypracowanie skutecznych strategii walki z negatywnym wpływem informacji.

Identyfikuje się cztery główne strategie rozwijania odporności społecznej na negatywny wpływ informacji. Pierwsza strategia to edukacja i umiejętność korzystania z mediów. Poprzez promowanie umiejętności krytycznego myślenia i umiejętności korzystania z mediów, jednostki mogą rozpoznawać fałszywe lub wprowadzające w błąd informacje i opierać się ich wpływowi. Druga strategia to podejścia oparte na społeczności, które sprzyjają spójności społecznej i promują dialog międzygrupowy, tworząc poczucie przynależności i współodpowiedzialności za dobro społeczności. Trzecia strategia to umiejętności cyfrowe i bezpieczeństwo w Internecie, która koncentruje się na promowaniu bezpieczeństwa w Internecie i krytycznej ocenie treści online. Czwarta strategia to wsparcie psychologiczne i

emocjonalne, które może pomóc jednostkom poradzić sobie z psychologicznym wpływem negatywnych informacji i rozwinąć odporność na ich wpływ.

Połączenie tych strategii jest niezbędne do rozwinięcia odporności społecznej na negatywny wpływ informacji. Promując krytyczne myślenie, wspierając spójność społeczną, zapewniając szkolenia w zakresie umiejętności cyfrowych i bezpieczeństwa w Internecie oraz oferując wsparcie psychologiczne i emocjonalne, jednostki mogą nauczyć się opierać wpływom propagandy, mowy nienawiści i dezinformacji podczas konfliktów zbrojnych.

EN

During the presentation, the issue of social resistance to the negative impact of information during armed conflicts was raised. The dissemination of propaganda, hate speech and disinformation during armed conflicts can have serious consequences, including division, radicalization, and violence. Hence, it is important to develop effective strategies to combat the negative impact of information.

Four main strategies for developing social resilience to the negative impact of information are identified. The first strategy is education and media literacy. By promoting critical thinking and media literacy, individuals can recognize and resist false or misleading information. The second strategy is community-based approaches that foster social cohesion and promote inter-group dialogue, creating a sense of belonging and shared responsibility for the well-being of the community. The third strategy is digital skills and online safety, which focuses on promoting online safety and critically evaluating online content. The fourth strategy is psychological and emotional support, which can help individuals cope with the psychological impact of negative information and develop resilience to its impact.

The combination of these strategies is essential to develop societal resilience to the negative impact of information. By promoting critical thinking, supporting social cohesion, providing training in digital skills and online safety, and offering psychological and emotional support, individuals can learn to resist the influence of propaganda, hate speech and disinformation during armed conflicts.

Magdalena Majewska

Uniwersytet Rzeszowski

Wpływ społecznościowych mediów na walkę informacyjną

Impact of social media on information fight

PL

Współcześnie, w dobie rozwoju technologii i Internetu, media społecznościowe odgrywają coraz większą rolę w przekazywaniu informacji i kształtowaniu opinii publicznej. Jednakże, wraz z ich popularnością, pojawiły się również problemy związane z walką informacyjną, propagandą oraz dezinformacją. Niniejsze wystąpienie skupia się na wpływie społecznościowych mediów na walkę informacyjną. Analizowane są sposoby, w jakie media społecznościowe wpływają na przepływ informacji oraz na to, jakie informacje są dostępne dla użytkowników. Przedstawione zostają także różne techniki walki informacyjnej, takie jak dezinformacja, manipulacja oraz propagowanie fałszywych informacji, wykorzystywane w

celu kształtowania opinii publicznej. Ukazane zostają również dane empiryczne na podstawie badań ankietowych, które pokazują, że społecznościowe media mają wpływ na sposób myślenia i zachowań ludzi. Według raportu Digital 2021 opracowanego przez Hootsuite i We Are Social, na świecie jest ponad 4,7 miliarda użytkowników Internetu, z czego 4,33 miliarda korzysta z mediów społecznościowych. Oznacza to, że ponad 55% populacji światowej jest obecna na portalach społecznościowych. Użytkownicy mediów społecznościowych często wierzą w informacje przekazywane przez swoje źródła bez sprawdzania ich prawdziwości, co może prowadzić do propagacji fałszywych informacji tzw. fake newsów. W wystąpieniu przedstawione zostają sposoby na zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat zagrożeń związanych z dezinformacją oraz propagandą, a także na rozwijanie odporności społecznej na negatywne oddziaływanie informacyjne. Wpływ społecznościowych mediów na walkę informacyjną jest tematem coraz bardziej aktualnym i ważnym, a problem walki z dezinformacją oraz propagandą w mediach społecznościowych wymaga dalszych badań oraz działań zmierzających do ochrony społeczeństwa przed negatywnymi skutkami tych zjawisk.

EN

Nowadays, with the development of technology and the Internet, social media play an increasingly important role in transmitting information and shaping public opinion. However, along with their popularity, there have also been problems related to information warfare, propaganda and disinformation. This speech focuses on the impact of social media on the information warfare. The ways in which social media influence the flow of information and what information is available to users are analyzed. Various techniques of information warfare are also presented, such as disinformation, manipulation and dissemination of false information, used to shape public opinion. Empirical data based on surveys are also shown, which show that social media has an impact on the way people think and behave. According to the Digital 2021 report by Hootsuite and We Are Social, there are over 4.7 billion internet users in the world, of which 4.33 billion use social media. This means that over 55% of the world's population is present on social networks. Social media users often believe the information provided by their sources without checking their accuracy, which can lead to the propagation of false information, so-called fake news. The speech presents ways to increase public awareness of the threats of disinformation and propaganda, as well as to develop social resilience to the negative impact of information. The impact of social media on information warfare is an increasingly topical and important topic, and the problem of combating disinformation and propaganda in social media requires further research and action to protect society against the negative effects of these phenomena.

Karolina Nastaj-Salek

Państwowa Uczelnia Zawodowa im. Prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu

Walka informacyjna wyzwaniem dla sił zbrojnych podczas konfliktów w XXI wieku

Information warfare a challenge for armed forces during conflicts in the 21st century

PL

W XXI wieku walka informacyjna stała się jednym z kluczowych elementów konfliktów zbrojnych. Jest to działanie zmierzające do osiągnięcia przewagi informacyjnej nad przeciwnikiem poprzez zdobywanie, przetwarzanie i przekazywanie informacji. Jednym z wyzwań dla sił zbrojnych jest potrzeba szybkiego reagowania na rozwijające się sytuacje w środowisku informacyjnym. Wymaga to zdolności do analizy informacji, szybkiego podejmowania decyzji oraz skutecznego przekazywania komunikatów. Kolejnym wyzwaniem jest rosnąca rola mediów społecznościowych i Internetu w procesie przekazywania informacji. Szybkie rozprzestrzenianie się informacji oraz dezinformacji może mieć wpływ na opinię społeczeństwa oraz na wynik konfliktu. Innym wyzwaniem jest potrzeba ochrony infrastruktury informacyjnej przed atakami cybernetycznymi. Siły zbrojne muszą wykazywać się wysokim poziomem zabezpieczeń informatycznych, aby zapobiegać atakom na swoje systemy informatyczne oraz chronić poufne informacje. Ostatnim wyzwaniem jest rosnąca rola sztucznej inteligencji i analizy danych w procesie walki informacyjnej. Siły zbrojne muszą umieć skutecznie wykorzystać te narzędzia w celu zbierania, przetwarzania i analizowania informacji, co umożliwi osiągnięcie przewagi nad przeciwnikiem. Celem wystąpienia jest analiza działań sił zbrojnych w związku z walką informacyjną podczas konfliktów zbrojnych w XXI wieku. Metoda badawcza, która została wykorzystana to analiza dokumentów. Podsumowując, walka informacyjna jest ważnym wyzwaniem dla sił zbrojnych w XXI wieku. Wymaga to zdolności do szybkiego reagowania, skutecznego przekazywania informacji, ochrony przed atakami cybernetycznymi oraz wykorzystania nowych technologii, takich jak sztuczna inteligencja i analiza danych.

EN

In the 21st century, information warfare has become one of the key elements of armed conflicts. It is an action aimed at achieving information superiority over the opponent by acquiring, processing, and transmitting information. One of the challenges for armed forces is the need to quickly react to developing situations in the information environment. This requires the ability to analyze information, make quick decisions, and effectively convey messages. Another challenge is the growing role of social media and the Internet in the process of information dissemination. Rapid spread of information and disinformation can have an impact on public opinion and the outcome of the conflict. Another challenge is the need to protect information infrastructure from cyberattacks. Armed forces must demonstrate a high level of IT security to prevent attacks on their IT systems and protect confidential information. The last challenge is the growing role of artificial intelligence and data analysis in the process of information warfare. Armed forces must be able to effectively use these tools to collect, process, and analyze information, which will enable them to gain an advantage over the opponent. The aim of this presentation is to analyze the actions of armed forces in relation

to information warfare during conflicts in the 21st century. The research method used was document analysis. In summary, information warfare is an important challenge for armed forces in the 21st century. This requires the ability to quickly react, effectively convey information, protect against cyberattacks, and use new technologies, such as artificial intelligence and data analysis.

PANEL III

Moderator: **dr Juliusz Sikorski**, Akademia im. Jakuba z Paradyża

dr Damian Grzegorz Dzierżyński

Grupa naukowa „Społeczny Homeostat”

Walka niebrojna z silniejszym przeciwnikiem

Unarmed fight against a stronger oponent

PL

Współczesna IV generacja wojen charakteryzuje się przewagą znaczenia metod walki informacyjnej. Szczególnym jej przypadkiem jest walka niebrojna, prowadzona w gęstym otoczeniu społecznym przeciwko silniejszemu przeciwnikowi, często posiadającemu przewagę materialno-energetyczną. Wystąpienie ma na celu nakreślenie obszarów problemowych, obejmujących powyższe zagadnienie. Należą do nich występujące na poziomie taktycznym pojęcia, takie jak przeciwnik – posiadające zgoła inne znaczenie niżli stosowane w przypadku walki zbrojnej. Podobna zaszłość występuje w przypadku zdefiniowania w tej konwencji tematycznej siły, w tym szczególnego jej przypadku - siły moralnej jednostki oraz zespołu. Całości aparatu definicyjnego dopełniają objaśnienia występujących w walce sytuacji. Stanowią one kluczowe elementy finalizującego wystąpienie pojęcia strategii siły moralnej. Kluczowe pojęcia: walka niebrojna, walka z silniejszym przeciwnikiem.

EN

Modern fourth war generation is characterized by a majority importance of information warfare methods. It's special case is the unarmed fight, which is conducted in a dense social environment against a stronger opponent, often having a material-energetic advantage. Main goal of the speech is outlining problem areas covering the issue above. Among them the key concepts occurring at the tactical level, such as opponent – understood differently then in the traditional armed combat. In this subject there is a similar matter of specifying the meaning of power – especially moral power of an individual person as well as the team of people. Entire definition apparatus is completed by explanatory notes on situations, which may occur in fight. These are the key elements of the concept of moral power strategy, which concludes this speech. Key words: unarmed fight, fight conducted against stronger opponent

dr Paweł Kawalerski

Wojskowa Akademia Techniczna

Reguła kontrolowanego otoczenia w walce niebrojnej

The rule of controlled environment in unarmed struggle

PL

W walkach niebrojnych prowadzonych w gęstym otoczeniu społecznym stosuje się głównie metody pośrednie, i one to właśnie rozstrzygają o uzyskaniu lub nieuzyskaniu bądź przewagi, bądź częściowego lub całkowitego zwycięstwa. Albowiem tak długo, jak długo przeciwnik,

nawet znacznie chwilowo osłabiony może regenerować swoje zasoby materialne i energetyczne dzięki kooperacji pozytywnej z licznymi zespołami otoczenia, pozostaje od nadal groźny, tzn. zachowuje możliwość mniej lub bardziej skutecznego przeciwdziałania.

Przenosząc te od dawna stosowane reguły taktyczne na grunt współczesnych walk niebrojnych, stwierdzić można, iż rzecz *caeteris paribus*, ma się tutaj podobnie. Celem wystąpienia jest opis i wyjaśnienie następujących zagadnień:

- 1) Otoczenie społeczne w walce niebrojnej.
- 2) Stosowane reguły kontrolowanego otoczenia w ataku i obronie.
- 3) Kamuflaż przemocy i kamuflaż władzy.

EN

In unarmed struggle, indirect methods are most often used. These are the decisive factors in obtaining or not obtaining either an advantage or a partial or complete victory. For as long as the enemy, even temporarily weakened, can regenerate his material and energy resources thanks to positive cooperation with numerous teams of the environment, he remains dangerous, i.e. he retains the ability to counteract more or less effectively.

Transferring these tactical rules, which have been used for a long time, to the ground of contemporary unarmed struggle, it can be said that the thing, *caeteris paribus*, is similar here.

The aim of the presentation is to describe and explain the following issues:

- 1) Social environment in unarmed struggle.
- 2) Applied rules of controlled environment in attack and defense.
- 3) Camouflage of violence and the camouflage of power.

mgr Katarzyna Cyrkun

Wojskowa Akademia Techniczna

Wykorzystanie nowych technologii w walce informacyjnej podczas konfliktów zbrojnych w XXI wieku

The use of new technologies in information warfare during armed conflicts in the 21st century

PL

W XXI wieku nowe technologie stały się ważnym narzędziem w walce informacyjnej podczas konfliktów zbrojnych. Ich wykorzystanie ma na celu osiągnięcie przewagi informacyjnej nad przeciwnikiem poprzez zdobywanie, przetwarzanie i przekazywanie informacji. Jednym z przykładów wykorzystania nowych technologii jest cyberwojna, czyli walka z użyciem narzędzi informatycznych. W jej ramach dochodzi do ataków na systemy informatyczne przeciwnika, mających na celu osłabienie jego zdolności bojowej. Istotnym elementem wykorzystania nowych technologii jest także prowadzenie działań w cyberprzestrzeni, które umożliwiają zdobycie informacji oraz wpływ na opinię społeczną. Przykładem może być szerzenie fałszywych informacji w celu wprowadzenia dezinformacji wśród przeciwnika. Wreszcie, nowe technologie umożliwiają także prowadzenie walki w czasie rzeczywistym, poprzez zdalne sterowanie pojazdami czy bronią. Pozwala to na

przeprowadzenie ataków z dużą precyzją oraz minimalizację ryzyka dla własnych żołnierzy. Celem wystąpienia jest analiza znaczenia wykorzystania nowych technologii w walce informacyjnej podczas konfliktów zbrojnych w XXI wieku. Metoda, która zostanie wykorzystana analiza dokumentów oraz metoda porównawcza. Podsumowując, nowe technologie mają ogromny wpływ na sposób prowadzenia wojen i walki informacyjnej. Ich wykorzystanie pozwala na zdobycie przewagi nad przeciwnikiem oraz minimalizację ryzyka dla własnych sił.

EN

In the 21st century, new technologies have become an important tool in the information warfare during armed conflicts. Their use is aimed at achieving an information advantage over the opponent by acquiring, processing and transferring information. One of the examples of the use of new technologies is cyber warfare, i.e. fighting with the use of IT tools. As part of it, there are attacks on the enemy's IT systems, aimed at weakening its combat capability. An important element of the use of new technologies is also conducting activities in cyberspace that enable the acquisition of information and influence on public opinion. An example would be spreading false information in order to misinform the opponent. Finally, new technologies also make it possible to fight in real time by remotely controlling vehicles or weapons. This allows you to carry out attacks with high precision and minimize the risk to your own soldiers. The aim of the presentation is to analyze the importance of using new technologies in information warfare during armed conflicts in the 21st century. The method that will be used for document analysis and comparative method. In conclusion, new technologies have a huge impact on the way wars and information warfare are fought. Their use allows you to gain an advantage over your opponent and minimize the risk to your own forces.

mgr Bartosz Mazurek

Uniwersytet w Moguncji

***Europejski akt o wolności mediów:
nowe ramy pluralizmu i niezależności mediów w Unii Europejskiej***

***European media freedom act:
a new framework for media pluralism and independence in the European Union***

PL

Komisja Europejska dostrzega mankamenty działalności mediów publicznych (państwowych) w poszczególnych krajach członkowskich Unii Europejskiej. Aby zagwarantować obywatelom UE jednolite ramy wolności wypowiedzi i informacji, opisane w Karcie Praw Podstawowych, Komisja Europejska zamierza uregulować działalność mediów, na które wpływ mają rządy państw członkowskich.

Proponowane przez KE przepisy wprowadzają m.in. zabezpieczenia przed ingerencją polityczną w decyzje redakcyjne i przed inwigilacją. Kładzie się w nich nacisk na niezależność i stabilne finansowanie usług medialnych realizujących misję publiczną, a także

na przejrzystość własności mediów i przydzielanie reklam państwowych. Określono w nim również środki mające na celu ochronę niezależności redaktorów i ujawnianie konfliktów interesów.

Szczególnie interesujący będzie test pluralizmu mediów – tj. ocena wpływu koncentracji na rynku mediów na pluralizm mediów i niezależność redakcyjną w każdym państwie członkowskim.

Polska jest wskazywana jako kraj, w którym będą musiały nastąpić istotne zmiany w prawie mediów, aby uwzględniły one standard proponowany przez KE. Referat będzie próbą odpowiedzi na pytanie jak wiele zmian czeka Polskę po przyjęciu Aktu w proponowanej formie.

EN

The European Commission recognizes the shortcomings of public (state) media activities in individual EU member states. In order to guarantee EU citizens a unified framework for freedom of expression and information, as described in the Charter of Fundamental Rights, the European Commission intends to regulate the activities of media over which member state governments have influence.

Among other things, the EC's proposed regulations introduce safeguards against political interference in editorial decisions and against surveillance. They emphasize independence and stable funding for media services that carry out a public mission, as well as transparency of media ownership and allocation of state advertising. It also lays out measures to protect the independence of editors and reveal conflicts of interest.

Of particular interest will be a test of media pluralism - that is, an assessment of the impact of media market concentration on media pluralism and editorial independence in each member state.

Poland is identified as a country where significant changes in media law will have to take place in order to incorporate the standard proposed by the EC. The speech will attempt to answer the question of how many changes await Poland once the Act is adopted in its proposed form.

Weronika Szczerba

Uniwersytet Rzeszowski

Dezinformacja i fake news na rynku finansowym w XXI wieku

Disinformation and fake news on the financial market in the 21st century

PL

Fałszywe wiadomości są bardzo realne w dzisiejszym krajobrazie medialnym. Naukowcy odkryli, że fałszywe historie na stronach finansowych mogą w rzeczywistości wpływać na rynki akcji w taki czy inny sposób i wpływać na poziomy handlu. Niestety, fałszywe wiadomości są bardzo prawdziwe. Te wprowadzające w błąd historie obejmują zarówno łagodny clickbait, jak i podżegającą retorykę, mającą na celu wywołanie gwałtownych reakcji czytelników. Stronnicze źródła używają emocjonalnego języka, aby przekonać czytelnika na

swoją stronę, dlatego stroniczne publikacje finansowe mogą skierować inwestycje w stronę tych, których wspierają politycznie. Celem wystąpienia jest określenie wystąpienia dezinformacji oraz fake news na rynku finansowym w XXI wieku. Metodą badawczą wykorzystaną podczas tworzenia wystąpienia jest metoda analizy danych oraz dokumentów.

EN

Nowadays, fake news is very real in every kind of media. Researchers have found that fake stories on financial sites can actually affect stock markets in one way or another and affect trading levels. Unfortunately, fake news is very real. These misleading stories range from benign clickbait to inflammatory rhetoric designed to elicit violent reactions from readers. Biased sources use emotional language to sway the reader to their side, so biased financial publications can direct investment towards those they support politically. The aim of the speech is to determine the occurrence of disinformation and fake news on the financial market in the 21st century. The research method used during the creation of the presentation is the method of data and document analysis.

PANEL IV

Moderator: **dr Anna Chabasińska**, Akademia im. Jakuba z Paradyża

dr Eleonora Kirwiel

Uniwersytet Marii Curie - Skłodowskiej

*Narratywy historyczne w służbie Kremla.
Obraz Polski w przestrzeni publicznej Federacji Rosyjskiej
Historical narratives in the service of the Kremlin.
The image of Poland in the public space of the Russian Federation*

PL

Narracja historyczna oraz polityka historyczna była i jest nierozzerwalnie związana z polityką państwa. Jest to przestrzeń którą politycy bardzo często wykorzystują w czasie walki wyborczej czy też w procesie rządzenia lub będąc w opozycji dla uzasadnienia własnych działań lub dla kompromitacji przeciwników politycznych. Dotyczy to różnych państw z ustrojem demokratycznym i możemy tu dostarczyć wiele świadectw takich postaw i deklaracji. W rzeczywistości politycznej współczesnej autorytarnej Rosji polityka historyczna zajęła pozycję nadrzędną w aspekcie uzasadniania własnych wyborów, motywowania i mobilizowania „szerokich mas społecznych”, kształtowania polityki projektowania wzorców społecznych oraz projektowania konkretnych postępowań. W obliczu agresji w Ukrainie wszystkie te działania nabrały jeszcze większego znaczenia, co zintensyfikowało działania propagandy rosyjskiej w wymiarze wręcz trudnym do wyobrażenia jeszcze kilkadziesiąt lat wstecz.

Polska stanowi jeden z wielu, ale stały cel rosyjskiej wojny informacyjno-psychologicznej, która przejawia się w postaci wrogich działań - rozprzestrzenienia treści o charakterze dezinformacyjnym, fake newsów oraz przekazów zmanipulowanych. Ta szczególna forma narracji przedstawia sformułowaną przez Kreml egzegezę ideologiczną, skierowaną do konkretnych grup społecznych w Rosji i za granicą. Przekaz ten celowo ukazuje obraz Polski zniekształcany, tendencyjnie fałszowany, kłamliwie i epizodycznie przedstawiany w wypaczonym kontekście. W ten sposób w świadomości odbiorcy buduje się konkretny przekaz właściwy z punktu widzenia rosyjskich celów politycznych.

W wystąpieniu przedstawione zostaną główne narratywy historyczne, którymi posługuje się Rosja w wojnie informacyjnej przeciwko Polsce. Zaprezentowane one zostaną w kontekście węższym, a mianowicie w odniesieniu do *stricte* stosunków polsko-rosyjskich w historii dziejów obu państw oraz szerszym – w nawiązaniu do procesów współpracy i sojuszy na arenie międzynarodowej. Wskazana zostanie istotność obrazowania Polski w tak specyficzny sposób w celu tworzenia przekazu o destabilizacji państwa i społeczeństwa polskiego oraz ich izolacji na arenie międzynarodowej. Ważnym elementem będzie ukazanie dynamiki tego procesu po agresji Rosji w Ukrainie w lutym 2022 roku.

EN

Historical narrative and historical policy have been and are inextricably linked to state policy. It is a space that politicians very often use during the electoral struggle or in the process of governing or being in opposition to justify their own actions or to discredit political

opponents. This applies to various countries with a democratic system, and we can provide a lot of evidence of such attitudes and declarations here. In the political reality of contemporary authoritarian Russia, historical policy has taken a superior position in terms of justifying one's own choices, motivating and mobilizing "broad social masses", shaping the policy of designing social patterns and designing specific procedures. In the face of aggression in Ukraine, all these activities gained even more importance, which intensified the activities of Russian propaganda in a dimension that would be difficult to imagine just a few decades ago. Poland is one of many, but a constant target of the Russian information and psychological war, which manifests itself in the form of hostile actions - the spread of disinformation content, fake news and manipulated messages. This particular form of narrative represents the Kremlin's ideological exegesis, aimed at specific social groups in Russia and abroad. This message deliberately shows a distorted image of Poland, tendentiously falsified, falsely and episodically presented in a distorted context. In this way, a specific message is built in the mind of the recipient, appropriate from the point of view of Russian political goals.

The speech will present the main historical narratives used by Russia in the information war against Poland. They will be presented in a narrower context, namely in relation to strictly Polish-Russian relations in the history of both countries, and in a broader context - in relation to the processes of cooperation and alliances on the international arena. The importance of depicting Poland in such a specific way in order to create a message about the destabilization of the Polish state and society and their isolation on the international arena will be indicated. An important element will be to show the dynamics of this process after Russia's aggression in Ukraine in February 2022.

dr Maryla Fałdowska, dr Daria Krzewniak

Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach

Narracja Anty-Katynia – rosyjska propaganda a implikacje dla bezpieczeństwa Polski

Anti-Katyn narrative – Russian propaganda and implications for Poland's security

PL

W stosunkach polsko-rosyjskich Anty-Katyni zajmuje szczególne miejsce, zwłaszcza w kontekście jego politycznego wykorzystywania przez stronę rosyjską dla oskarżania Polaków o zbrodnię wojenną, która miała być popełniona na jeńcach wojennych z Armii Czerwonej przebywających w niewoli polskiej podczas wojny z 1919-1920.

W referacie zostanie przybliżona współczesna rosyjska propaganda i zobrazowane implikacje, a dokładnie wynikające z niej następstwa, rozumiane jako zagrożenia dla bezpieczeństwa Polski. Celem będzie wykazanie, że wymierzona w Polskę już od 1988 r. akcja propagandowa została zaplanowana z premedytacją i niestety nadal jest prowadzona w Federacji Rosyjskiej, na tle selektywnego traktowania bardzo ważnych wydarzeń historycznych, nawet z okresami czasowego jej silnego nagłaśniania medialnego. „Obliczona na lata” polegająca na umniejszeniu wydzwięku na arenie międzynarodowej, a w konsekwencji wewnętrznego w Polsce, odnoszącego się do zbrodni katyńskiej, tj. wymordowania tzw. trybem katyńskim polskich mundurowych, dokonany wiosną (w kwietniu i maju) 1940 roku na ponad 22 tys.

traktowanych jako jeńcy wojenni po agresji 17 września 1939 r. Armii Czerwonej na Polskę. Pokazaniu, że przed Katyniem z 1940 roku na terenie Polski realizowany był Anti-Katyn. W ujęciu chronologicznym zostanie zaprezentowana geneza całej akcji propagandowej, odgórnie inspirowanej przez osoby pełniące najważniejsze funkcje państwowe w Federacji Rosyjskiej. W dalszej części wystąpienia przywołane zostaną wyniki badań przeprowadzonych metodą sondażu diagnostycznego wśród studentów oraz wskazane kierunki oddziaływań edukacyjnych, koniecznych do realizacji wśród polskiej młodzieży, odnośnie do w/w kwestii.

EN

In Polish-Russian relations, Anti-Katyn occupies a special place, especially in the context of its political use by the Russian side to accuse Poles of war crimes allegedly committed against prisoners of war from the Red Army held in Polish captivity during the war of 1919-1920.

The paper will present contemporary Russian propaganda and illustrate the implications, and precisely the consequences resulting from it, understood as threats to Poland's security. The aim will be to show that the propaganda campaign aimed at Poland since 1988 was planned with premeditation and, unfortunately, is still being carried out in the Russian Federation, against the backdrop of selective treatment of very important historical events, even with periods of temporary strong media coverage. "Calculated for years" consisting in reducing the overtones on the international arena, and consequently the internal one in Poland, relating to the Katyn massacre, i.e. the murder of the so-called the Katyn mode of Polish uniformed officers, made in the spring (April and May) of 1940 on over 22,000 treated as prisoners of war after the aggression of the Red Army on Poland on September 17, 1939. Showing that before the Katyn of 1940, Anti-Katyn was realized in Poland. Chronologically, the genesis of the entire propaganda campaign will be presented, inspired from above by people holding the most important state functions in the Russian Federation. In the further part of the speech, the results of research conducted by means of a diagnostic survey among students will be referred to and the directions of educational impact necessary to be implemented among Polish youth in relation to the above-mentioned issues will be indicated.

dr Maciej Saskowski

Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie

*Wojna i sport –
rosyjska strategia smart power we współczesnych stosunkach międzynarodowych*

*War and sport –
Russia's smart power strategy in modern international relations*

PL

Działalność Rosji (i ZSRR) w dziedzinie polityki sportowej wpisuje się w szerszą tendencję państw grupy BRICS (Brazylia, Rosja, Indie, Chiny, Republika Południowej Afryki) do promowania swojego wizerunku poprzez organizację Wielkich Imprez Sportowych (WIS). Jednak zarówno Igrzyska Olimpijskie w Moskwie (1980), jak i Zimowe Igrzyska Olimpijskie w Soczi w 2014 r. dostarczają dowodów na to, że Rosja nie mieści się w kategorii państw, które poprzez organizację jednorazowego widowiska sportowego dążą do budowania swojego

narodowego wizerunku za granicą, a raczej realizują strategię wewnętrznych celów *soft power* przy jednoczesnej polityce zagranicznej „twardej siły”, włącznie z wywoływaniem wojen na krótko przed lub w trakcie imprezy sportowej. Czy unikalna rosyjska strategia *smart power* w rzeczywistości doprowadziła do zdobycia, czy utraty prestiżu międzynarodowego i „miękkiej siły”? W jakim stopniu jest to specyficzne dla Rosji i czy rosyjska polityka sportowa może dostarczyć cennych informacji na temat współczesnego wykorzystywania WIS przez Rosję?

EN

Russia's (and the USSR's) activities in the field of sports policy are part of the broader trend of the BRICS (Brazil, Russia, India, China, South Africa) group of countries to promote their image through hosting Sports Mega-Events (SMEs). However, both the 1980 Moscow Olympics and the 2014 Sochi Winter Olympics provide evidence that Russia does not fit into the category of states that seek to build their national image abroad through hosting a one-off sporting spectacle, but rather pursue a strategy of domestic soft power goals while exhibiting a hard power foreign policy, including going to war shortly before or during a sports events. Has Russia's unique smart power strategy actually led to the gain or loss of international prestige and soft power? To what extent is this specific to Russia, and can Russian sports policy provide valuable insights into the modern-way hosting of SMEs by Russia?

Karolina Krupa, Arkadiusz Szlaga

Uniwersytet Jagielloński

Narracja strategiczna Chin w obliczu wojny na Ukrainie

China's strategic narrative amidst the ongoing war in Ukraine

PL

Tematyka wystąpienia będzie dotyczyć narracji strategicznej Chin w obliczu wojny na Ukrainie. Najistotniejsze cele podjęcia takiego tematu to między innymi charakterystyka chińskiej narracji wobec wojny na Ukrainie, wskazanie jej powtarzających się, kluczowych elementów, a także próba postawienia odpowiedzi na pytanie w jaki sposób Chiny starają się kreować swój obraz w obliczu trwającego konfliktu. Pierwsza część wystąpienia będzie dotyczyła samego pojęcia narracji strategicznej i jego zastosowania w kontekście Chińskiej Republiki Ludowej. Następnie autorzy zaprezentują przykłady narracji strategicznych projektowanych przez Chiny, wskazując na łączące je cechy, związane między innymi z systemem politycznym państwa, wysokontekstowym językiem, specyfiką powiązań pomiędzy elitami politycznymi a środowiskiem eksperckim oraz mediami. W części praktycznej autorzy zaprezentują wyniki swoich badań, uzyskane na podstawie jakościowej analizy danych. Materiał badawczy zastosowany w badaniu pochodzi z artykułów publikowanych na przestrzeni ostatniego roku w chińskojęzycznym dzienniku 人民日报 (*Renmin ribao*, „China Daily”), ze szczególnym uwzględnieniem treści wypowiedzi chińskich decydentów i przedstawicieli środowiska naukowego. W tym kontekście zostanie przedstawione zestawienie, wskazujące jakich słów używa się w chińskiej przestrzeni informacyjnej w

odniesieniu do trwającej wojny, w jakich kontekstach przywołuje się to wydarzenie, czy jest ono oceniane jako istotne, jak przedstawia się jego wpływ na bezpieczeństwo w skali globalnej oraz regionalnej. W części podsumowującej autorzy podejmą próbę ukazania jaki obraz wojny na Ukrainie Chiny kreują w swojej narracji, a także jaki obraz samych siebie starają się skonstruować w kontekście tego konfliktu.

EN

The presentation focuses on China's strategic narrative amidst the ongoing war in Ukraine. The main objective of this study is to provide a characterisation of China's narrative towards the conflict, to identify the recurring key elements and to explore how China is shaping its image in light of the ongoing crisis. The first part of the presentation explores the concept of strategic narrative and its relevance to the People's Republic of China. The authors will provide examples of China's strategic narratives, highlighting the unifying features of these narratives, such as the country's political system, high-context language, the interplay between the political elite, the expert community, and the media. The practical part of the study presents the results of the authors' qualitative data analysis. The research material used for the study consists of articles published in the Chinese-language daily 人民日报 (Renmin ribao, China Daily) over the past year. The analysis focuses on the content of statements made by Chinese politicians and academics. The study provides a summary of the words used in the Chinese media, how the ongoing war is portrayed, whether it is seen as significant, and how it affects global and regional security. Finally, in the concluding section, the authors attempt to illustrate the narrative that China is constructing regarding the Ukrainian conflict and the image that the state is creating of itself in the context of this crisis.

Eryk Wierzejski

Uniwersytet Łódzki

***Propaganda i dezinformacja w procesie kreacji wizerunku
Chińskiej Republiki Ludowej***

***Propaganda and disinformation in the process of creating the image
of the People's Republic of China***

PL

Każde państwo, jak i każdy system polityczny, do sprawowania efektywnej władzy potrzebuje legitymizacji na arenie wewnętrznej oraz międzynarodowej. Szczególnie ważne jest to w XXI wieku, w czasach wszechobecnej cyfryzacji która stała się idealnym środowiskiem dla propagandy oraz dezinformacji. Chińska Republika Ludowa pod przywództwem Xi Jinpinga nie jest wyjątkiem, a wręcz jednym z pionierów wykorzystania nowych technologii w budowaniu swojego wizerunku na płaszczyźnie międzynarodowej oraz wewnętrznej. Aplikacja „Studuj silny kraj” (xeuxi qiangguo), ideologizacja akademicka, międzynarodowe instytuty, media internetowe czy system zaufania społecznego (Social Credit System) to tylko niektóre z mechanizmów wykorzystywane przez Chińską Republikę ludową. Mechanizmy Chińskie oddziałują na odbiorców na wielu płaszczyznach.

Propaganda wewnątrz systemowa czy zewnątrz systemowa, wpływa nie tylko na poszczególnych obywateli krajów, do których jest skierowana, bowiem wpływa również na największe międzynarodowe korporacje takie jak Google, czy Disney, które pod samą szansą nadszarpnięcia relacji z ChRL nakładają na siebie autocenzurę. Niniejsze wystąpienie ma za zadanie przybliżyć słuchaczowi mechanizmy oraz przykłady propagandy i dezinformacji, wykorzystywanej przez Chińską Republikę ludową, w czasach coraz szybszego rozwoju cyfryzacji oraz sztucznej inteligencji, która w tym zakresie będzie odgrywać znaczącą rolę. Tematyka jest niezwykle ciekawa, szczególnie w kontekście coraz większego znaczenia ChRL na arenie międzynarodowej oraz wydarzeń z ostatnich lat.

EN

Every country and every political system needs legitimacy both internally and internationally in order to exercise effective power. This is particularly important in the 21st century, in the age of ubiquitous digitization which has become the ideal environment for propaganda and disinformation. The People's Republic of China under the leadership of Xi Jinping is no exception, indeed one of the pioneers of using new technologies to build its image internationally and domestically. The "Study a Strong Country" app (xuexi qiangguo), academic ideologization, international institutes, online media and the Social Credit System are just some of the mechanisms used by the People's Republic of China. Chinese mechanisms have an impact on audiences on many levels. Propaganda inside the system or outside the system affects not only the individual citizens of the countries to which it is directed, because it also affects the largest international corporations such as Google or Disney, which impose self-censorship on themselves at the very chance of undermining relations with the PRC. The purpose of this speech is to introduce the mechanisms and examples of propaganda and disinformation used by the People's Republic of China in times of increasing digitalization and artificial intelligence, which will play a significant role in this field. The topic is extremely interesting, especially in the context of the growing importance of the PRC in the international arena and the events of recent years.

dr Nataliia Voitovych, mgr Tetyana Viytovych

Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Ivana Franka

*Manipulacja danymi ekonomicznymi
podczas wojny rosyjsko-ukraińskiej w sieciach społecznościowych*

*Manipulation of economic data
during the Russian-Ukrainian war in social networks*

PL

Współcześnie, zwłaszcza w czasie wojny, głównym źródłem informacji stały się portale społecznościowe. Każdego dnia człowiek znajduje się w ciągłym przepływie informacji, w którym możemy odnaleźć wiele fake newsów. Informacje w social mediach prezentowane są w bardzo prosty i przystępny sposób, nie trzeba się wysilać, by je zrozumieć. Należy jednak być czujnym i zwracać uwagę na prawdziwość podanych informacji, gdyż często mogą być wyjęte z kontekstu. Przy takich metodach prezentacji informacji bardzo łatwo jest

manipulować wskaźnikami ekonomicznymi, ponieważ są one najczęściej przedstawiane za pomocą danych (liczba, infografika, symbol, obraz, kod, tabela), które są odbierane wizualnie.

Po rozpoczęciu wojny rosyjsko-ukraińskiej w 2014 roku, a zwłaszcza po 24 lutego 2022 roku, w przestrzeni portali społecznościowych opublikowano wiele komunikatów, które wykorzystywały odstające do rzeczywistości informacje gospodarcze. Początek wojny spowolnił rozwój ukraińskiej gospodarki, dlatego temat ten jest bardzo aktualny zarówno dla Ukraińców, jak i dla całej społeczności światowej. Bardzo ważne jest zbadanie sposobów i funkcji manipulacyjnego wykorzystania danych w czasie oraz na temat wojny. Jak również przeanalizowanie znaczenia uczciwego przekazywania informacji dla uniknięcia fałszu, dezinformacji i dezorientacji, rozważenie początków mediatyzacji sfery gospodarczej w czasie wojny, aby uzasadnić wykorzystanie danych wizualnych do promowania pewnych narracji w celu wpłynięcia na stosunek społeczności światowej do wojny. W czasie wojny takimi środkami oddziałuje się na emocje widza, wywołuje niepokój, zasiewa wątpliwości. W takich przypadkach rozpoczyna się bezmyślne rozpowszechnianie informacji. Sieci społecznościowe są „dobrym gruntem” do takich działań i są dobrym środkiem do ostatecznego celu – manipulacji społeczeństwem.

EN

Nowadays, and especially during the war, social networks have become the primary source of information. Every day, a person is in a continuous flow of information in which many fakes exist. After all, the information presented on social networks is easier to perceive, and there is no need to make effort to understand it because its presentation is simple but not always true, or it is presented with a significant distortion, or it is taken out of context. With such methods of presenting information, it is easy to manipulate economic indicators because they are mostly offered through data (number, infographic, symbol, image, code, table) that are perceived visually.

After the beginning of the Russian-Ukrainian war in 2014, and especially after February 24, 2022, a lot of information was published on social networks, which used certain economic information that does not correspond to reality. It is important to investigate ways and methods of manipulative use of data during and about, analyze the importance of honest reporting of information to avoid falsehood, misinformation, and disorientation, consider the beginning of the mediatization of the economic sphere in wartime, justify the use of visual data to promote certain narratives for influence on the world community's attitude to war. During the war, such means influence the audience's emotions, cause anxiety, and sow doubts. In such cases, mindless dissemination of such information begins and social networks are "good ground" for such actions.

PANEL V

Moderator: **dr Andrzej Skwarski**, Akademia im. Jakuba z Paradyża

Tomasz Nowak

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Metody i narzędzia rozwijania odporności społecznej na rosyjskie działania dezinformacyjne

Methods and tools of building social resilience to Russian disinformation activities

PL

Współcześnie informacja jest wykorzystywana jako broń, narzędzie walki, narzędzie ataku. Z perspektywy kreowanych zagrożeń może przybrać różną postać. W środowisku bezpieczeństwa międzynarodowego i w otoczeniu wewnętrznym państwa wiodący problem generuje dezinformacja. Zasadniczym atrybutem dezinformacji jest blokowanie kanałów wzajemnego komunikowania się. Ułatwia to dezorientację, zniekształcenie informacji, rozbudzanie i podsycanie konfliktów oraz ograniczenie w dążeniu do budowy platformy porozumienia. Co istotne, dezinformacja może być adresowana zarówno do całej opinii publicznej, jak i do bardzo wąskiego grona (np. konkretnej grupy wyborców) ze skutkiem manipulacji elity decyzyjnej. Rosja do osiągnięcia swoich celów stosuje kombinację wielu narzędzi. Kampanie dezinformacyjne są istotną częścią rosyjskich działań hybrydowych w cyberprzestrzeni. Umiejętność antycypowania niebezpieczeństwa stanowi jedną z najważniejszych kompetencji człowieka. Odporne społeczeństwo to społeczeństwo świadome zagrożeń i posiadające umiejętność właściwej reakcji. Dlatego tak istotnym zadaniem jest budowanie wśród obywateli świadomości posługiwania się informacją. W wystąpieniu przedstawiono podstawowe metody i narzędzia rozwijania odporności społecznej przez państwo, na działania dezinformacyjne Rosji.

EN

Nowadays, information is used as a weapon, a combat tool, an attack tool. From the perspective of created threats, it can take different forms. In the international security environment and in the internal environment of the state, the leading problem is generated by disinformation. The essential attribute of disinformation is blocking channels of mutual communication. This facilitates disorientation, distortion of information, arousing and fueling conflicts, and limiting efforts to build a platform of understanding. Importantly, disinformation can be addressed both to the entire public and to a very narrow group (a specific group of voters) with the effect of manipulating the decision-making elite. Russia uses a combination of many tools to achieve its goals. Disinformation campaigns are an essential part of Russian hybrid activities in cyberspace. The ability to anticipate danger is one of the most important human competences. A resilient society is a society that is aware of threats and has the ability to respond appropriately. That is why it is so important to build awareness of using information among citizens. The speech presents the basic methods and tools for developing social resilience to Russian disinformation activities.

mgr Patryk Bukowski

Instytut Studiów Politycznych PAN

***Ekosystemy informacyjne w strategiach bezpieczeństwa narodowego państw
pojugosłowiańskich***

Information Ecosystems in National Security Strategies of Post-Yugoslav States

PL

Wystąpienie będzie dotyczyć ekosystemów informacyjnych państw pojugosłowiańskich, a konkretnie ich miejsca w strategiach bezpieczeństwa, jeśli oczywiście w tego typu dokumentach przyjętych przez państwa, które powstały w wyniku rozpadu Jugosławii, znalazło się odniesienie do zagadnień związanych z ich środowiskami informacyjnymi. Właściwa treść referatu zostanie podzielona na dwie części, natomiast poprzedzi ją wprowadzenie, w którym autor nakreśli podjętą problematykę, przybliży pole badawcze oraz określi cele, dla których zainteresował się takim tematem. W pierwszej części autor dokona analizy treści strategii bezpieczeństwa narodowego Chorwacji, Czarnogóry, Macedonii Północnej, Serbii i Słowenii, a także nieuznanego na arenie międzynarodowej Kosowa (którego casus w wystąpieniu zostanie jednak omówiony w taki sam sposób, jak w przypadku uznanych państw pojugosłowiańskich) z perspektywy postanowień dotyczących ich ekosystemów informacyjnych. W przypadku Bośni i Hercegowiny, która jako jedyna spośród państw pojugosłowiańskich nie przyjęła jednolitej strategii, autor odniesienie się do treści pomniejszego dokumentu dotyczącego rzeczonyj tematyki. Druga część stanowić będzie komparatystykę poszczególnych odniesień odnoszących się zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio do kwestii środowisk informacyjnych, wraz z próbą uzasadnienia ich zawarcia w omawianych dokumentach strategicznych. Referat zostanie zakończony podsumowaniem zawartych w nim informacji oraz konkluzjami.

EN

The speech on the proposed topic will concern the information ecosystems of the post-Yugoslav states, and specifically their place in security strategies, if of course such documents adopted by the states that emerged as a result of the breakup of Yugoslavia refer to issues related to their information environments. The main content of the speech will be divided into two parts, and it will be preceded by an introduction in which the author outlines the issues raised, introduces the research field and defines the goals for which he became interested in this topic. In the first part, the author will analyze the content of the national security strategies of Croatia, Montenegro, North Macedonia, Serbia and Slovenia, as well as the internationally unrecognized Kosovo (whose case will be discussed in the same way as in the case of recognized post-Yugoslav states) from the perspective of provisions for their information ecosystems. In the case of Bosnia and Herzegovina, which was the only post-Yugoslav state that did not adopt a unified security strategy, the author refers to the content of a smaller document on the subject. The second part will be a comparative study of individual references relating both directly and indirectly to the issue of information environments, together with an attempt to justify their inclusion in the discussed strategic documents. The speech will end with a summary of the information contained in it and conclusions.

Mateusz Szudra, Aleksandra Śnieć
Uniwersytet Mikołaja Kopernika

***Przykłady zwalczania dezinformacji na podstawie projektów zrealizowanych
przez studentów Architektury Informacji***

***Examples of combating disinformation based on projects carried out
by Information Architecture students***

PL

Dezinformacja jest jednym z największych zagrożeń dla rzetelnego przekazu informacji. Zjawisko to jest szczególnie powszechne w świecie wirtualnym, gdzie łatwo rozprzestrzenia się po różnych serwisach. Szerzenie fake newsów wpływa na kształtowanie mylnych postaw moralnych, społecznych i światopoglądowych. W celu zweryfikowania wiarygodności informacji istnieją różne narzędzia, jednak nie zawsze są one znane użytkownikom.

Wraz z wybuchem wojny rosyjsko-ukraińskiej, ilość fałszywych informacji zwiększyła się drastycznie, co zainspirowało studentów Architektury Informacji na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu do stworzenia projektu, w ramach którego sprawdzali oni wiarygodność przekazywanych informacji. W ciągu niespełna pięciu miesięcy przeanalizowali oni ponad 10 000 treści zgłoszonych przez użytkowników internetu, opisując źródła w kilku kategoriach, m.in. postawy antyukraińskie, prorosyjskie, nacjonalistyczne, antyszczepionkowe i dezinformacyjne.

Po powrocie na uniwersytet, studenci zdecydowali się stworzyć własny projekt mający na celu walkę z dezinformacją. Projekt "Ziarno Prawdy" polegał na szkoleniu dzieci z klas 4-6 szkół podstawowych w Toruniu. Projekt cieszył się dużym powodzeniem i w ciągu czterech tygodni udało się dotrzeć do około 700 dzieci.

Podsumowując, oba projekty przygotowane przez członków koła naukowego pokazują, jak ważna jest walka z dezinformacją. Studenci zdają sobie sprawę z zagrożenia, jakie stanowi dezinformacja, oraz wiedzą, jak ważne jest zwalczanie tego problemu. Ich projekty są dobrym przykładem na to, jak można działać na rzecz zapobiegania rozprzestrzenianiu się fałszywych informacji w Internecie.

EN

Disinformation is one of the most serious threats to the reliable transmission of information. This phenomenon is particularly prevalent in the virtual world, where it spreads easily through various sites. The spread of fake news influences the formation of misleading moral, social and worldview attitudes. Various tools exist to verify the credibility of information, but these are not always familiar to users.

With the outbreak of the Russian-Ukrainian war, the amount of fake news increased dramatically, which inspired students of Information Architecture at the Nicolaus Copernicus University in Toruń to create a project in which they checked the credibility of the information provided. In less than five months, they analysed more than 10,000 pieces of content reported by internet users, describing the sources in several categories, including anti-Ukrainian, pro-Russian, nationalist, anti-vaccine and disinformation attitudes.

Upon returning to the university, the students decided to create their own project to combat disinformation. The 'Ziarno Prawdy' project consisted of training children from grades 4-6 in

primary schools in Toruń. The project was very successful and around 700 children were reached in four weeks.

In conclusion, both projects prepared by members of the research circle show the importance of fighting disinformation. The students are aware of the threat posed by disinformation and know how important it is to combat this problem. Their projects are good examples of how they can work to prevent the spread of false information on the Internet.

Marta Miler

Uniwersytet Mikołaja Kopernika

Zjawisko deepfake'ów jako narzędzia dezinformacji i propagandy

The phenomenon of deepfakes as a tool for disinformation and propaganda

PL

Deepfake to zaawansowana technologia, która pozwala na tworzenie realistycznych obrazów i filmów, na których ludzie mówią i wykonują różne czynności, których w rzeczywistości nie wykonywali. W wystąpieniu zostanie omówione zjawisko deepfake'ów jako narzędzia dezinformacji i propagandy, a także sposoby przeciwdziałania ich negatywnym skutkom. Podczas wystąpienia zostaną omówione następujące obszary:

1. Wprowadzenie - przedstawienie pojęcia deepfake i sposobu jego funkcjonowania.
2. Analiza przypadków użycia deepfake'ów do celów rozrywkowych, ale również dezinformacyjnych i propagandowych, takich jak manipulacja wydarzeniami politycznymi, sianie dezinformacji i propagandy w celu wpłynięcia na decyzje wyborcze, a także wykorzystanie deepfake'ów w celu oszustw finansowych i innych przestępstw.
3. Przedstawienie skutków deepfake'ów dla społeczeństwa, takich jak sianie dezinformacji i wprowadzenie w błąd, zwiększenie polaryzacji i konfliktów w społeczeństwie oraz zagrożenie prywatności i bezpieczeństwa ludzi.
4. Przedstawienie metod przeciwdziałania szkodliwym skutkom deepfake'ów, takich jak tworzenie narzędzi wykrywających deepfake, edukacja publiczna w zakresie rozpoznawania deepfake'ów oraz współpraca międzynarodowa w celu zwalczania deepfake'ów i ich użytkowników.

Wprowadzenie do tematu pozwoli na zrozumienie, jak działa technologia deepfake i dlaczego jest tak szkodliwa. Analiza przypadków użycia deepfake'ów pokaże, jak ta technologia jest wykorzystywana w celach dezinformacyjnych i propagandowych. Przedstawienie skutków deepfake'ów dla społeczeństwa pozwoli na zrozumienie, jak poważnym zagrożeniem jest ta technologia dla nas wszystkich. Na zakończenie przedstawione zostaną metody przeciwdziałania szkodliwym skutkom deepfake'ów, co pozwoli na podjęcie działań na wielu poziomach, aby ograniczyć ich wpływ na dezinformację i propagandę.

EN

Deepfakes are a type of synthetic media in which a person's likeness is replaced with someone else's using artificial intelligence. In this presentation, we will discuss the phenomenon of

deepfakes as a tool for disinformation and propaganda, as well as ways to counteract their negative effects. The following areas will be covered:

1. Introduction - explanation of the concept of deepfakes and how they work.
2. Analysis of case studies involving the use of deepfakes for disinformation and propaganda purposes, such as manipulating political events, spreading disinformation and propaganda to influence election outcomes, and using deepfakes for financial fraud and other crimes.
3. Discussion of the effects of deepfakes on society, including spreading disinformation and misleading information, increasing polarization and conflict, and posing threats to privacy and security.
4. Presentation of methods for countering the harmful effects of deepfakes, such as developing tools for detecting deepfakes, public education on identifying deepfakes, and international cooperation in combating deepfakes and their users.

The introduction to the topic will allow for an understanding of how deepfake technology works and why it is so harmful. The analysis of case studies involving deepfakes will demonstrate how this technology is being used for disinformation and propaganda purposes. Discussion of the effects of deepfakes on society will allow for an understanding of the serious threat that this technology poses to us all. Finally, the presentation of methods for countering the harmful effects of deepfakes will enable action to be taken on many levels to limit their impact on disinformation and propaganda.

dr Jakub Rawski

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Głogowie

Etyka komunikacji w filmie Andrzeja Żuławskiego Diabeł

The Ethics of Communication in The Devil by Andrzej Żuławski

PL

Celem referatu jest analiza kategorii związanych z etyką komunikacji w filmie Andrzeja Żuławskiego *Diabeł*. Interesujące poznawczo wydaje się prześledzenie dezinformacji, manipulacji, perswazji językowej, a nawet nowomowy obecnej w jednym z pierwszych polskich horrorów. Za uzasadnione metodologicznie uznano wykorzystanie perspektywy aksjologicznej i komunikacyjnej. Na uwagę, w omawianym obszarze, zasługuje kontekst historyczny oraz polityczny filmu, ponieważ ewokuje znaczenia etyczne z uwzględnieniem czasów, w których obraz powstawał (lata 70. XX wieku) oraz epoce, o której opowiadał (Polska po II rozbiórce). Ezopowy język, zastosowany przez reżysera, pozwolił zuniwersalizować opowieść, której interpretacja w kontekście uwarunkowań ideologicznych skłania do diagnoz na temat etyki komunikacji czasów współczesnych.

EN

The aim of this lecture is to analyse the categories related to the ethics of communication in film *The Devil* by Andrzej Żuławski. It seems interesting cognitively to trace the manipulation, linguistic persuasion, and even newspeak present in one of the first Polish horror films. The use of the axiological and communication perspective was considered

methodologically justified. The historical and political context of the film deserves attention in the discussed area, because it evokes ethical meanings, taking into account the times in which the film was made (1970s) and the era it talked about (Poland after the Second Partition). The Aesopian language used by the director made it possible to universalize the story, whose interpretation in the context of political conditions leads to diagnoses on the ethics of communication in modern times.

kpt. mgr inż. Maciej Wielgosik

Wojskowa Akademia Techniczna

Szkolnictwo wojskowe w warunkach zakłóceń. Doświadczenia na przyszłość

Military educations in conditions of disturbances. Experiences for the future

PL

Nauka ma szczególnie istotne znaczenie w kontekście wniosków wyciąganych na przyszłość. Powoli bagatelizowana już przez społeczeństwo pandemia wirusa SARS-CoV-2 wywołała bardzo daleko idące skutki w zakresie funkcjonowania szkolnictwa wojskowego. Autor porównuje epidemię koronawirusa do warunków zakłóceń funkcjonowania jednostki wojskowej i rozważa poszczególne sfery funkcjonowania żołnierza pobierającego naukę w uczelni wojskowej, które podlegały oddziaływaniu na skutek wdrożenia mechanizmów przeciwdziałających rozprzestrzenianiu oraz zwalczających nowe zagrożenie. Dostosowanie systemu szkolnictwa wojskowego do nowych epidemicznych warunków wymagało wiele pracy ze strony zarówno środowiska nauczycieli akademickich, jak również osób objętych oddziaływaniem edukacyjnym. Ze strony podchorążych, biorąc pod uwagę sposób ich funkcjonowania jako żołnierzy w strukturze Akademii, dostrzega się wiele wyrzeczeń które musieli uczynić - w tym na niwie życia osobistego - aby możliwe było pobieranie przez nich nauki. Istotne obszary, które w opinii autora determinują proces edukacyjny autor wyodrębnił w postaci definicji bezpieczeństwa edukacyjnego. Zaliczył do nich socjalizację wojskową, relacje z rodziną, kształcenie wojskowe, edukację kierunkową, morale oraz dyscyplinę wojskową. Procesy komunikacji społecznej występujące w tych obszarach obarczone ograniczeniami na skutek wdrożenia epidemicznego reżimu kształcenia doprowadziły do zmian w procesie kształcenia, ale przede wszystkim w percepcji przez szkolonych wartości wpajanych im w ramach działalności wychowawczej jako żołnierzy. Stało się to m. in. z powodu braku wiedzy co do czasu i sposobu zakończenia kształcenia w systemie epidemicznym, jak również ograniczenia więzi komunikacji bezpośredniej z rodziną i koniecznością zmiany przyzwyczajeń przed-epidemicznego dnia codziennego. Autor celowo posłużył się pojęciem warunki zakłóceń, ponieważ wyciągnięcie wniosków z tego okresu jest istotne biorąc pod uwagę możliwe wyzwania stojące przed nami w przyszłości. Część skutków rozwiązań wdrożonych w ramach działań przeciwepidemicznych może w opinii autora mieć miejsce także w przypadku przygotowywania się do realizacji zadań ustawowo przewidzianych dla Sił Zbrojnych, wobec tego warto mieć świadomość w jakich obszarach i jakie skutki wywołać może mobilizacyjne rozwinięcie jednostki wojskowej, wdrożenie życia koszarowego czy ograniczenie relacji z rodzinami.

EN

Science is particularly important in the context of lessons learned for the future. The SARS-CoV-2 virus pandemic, which has been slowly underestimated by the society, has had very far-reaching effects on the functioning of military education. The author compares the coronavirus epidemic to the conditions of disrupting the functioning of a military unit and considers the various spheres of functioning of a soldier studying at a military university, which were affected as a result of the implementation of mechanisms preventing the spread and combating the new threat. Adapting the military education system to the new epidemic conditions required a lot of work on the part of both academic teachers and people affected by education. On the part of the cadets, taking into account the way they function as soldiers in the structure of the Academy, many sacrifices that they had to make - including in the field of personal life - were noticed to enable them to study. Significant areas which, in the author's opinion, determine the educational process, the author distinguished in the form of the definition of educational safety. He included military socialization, family relations, military education, field education, morale, and military discipline. Social communication processes occurring in these areas, burdened with limitations as a result of the implementation of the epidemic education regime, led to changes in the education process, but above all in the perception of the values instilled in them as soldiers as part of their educational activities. This happened due to the lack of knowledge about the time and manner of completing education in the epidemic system, as well as the limitation of direct communication with the family and the need to change pre-epidemic everyday habits. The author has deliberately used the term disruption conditions because it is important to draw lessons from this period in view of the possible challenges we face in the future. Some of the effects of the solutions implemented as part of anti-epidemic measures may, in the author's opinion, also take place in the case of preparing for the implementation of statutory tasks for the Armed Forces, therefore it is worth being aware in what areas and what effects the mobilization development of a military unit, the implementation of barracks or limiting relationships with families.

PANEL VI

Moderator: **prof. AJP dr hab. Kazimierz Kraj**, Akademia im. Jakuba z Paradyża

dr Nadia Gergało-Dąbek

Centrum Europy Wschodniej, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

Język ukraiński jako cel dezinformacji rosyjskiej i narzędzie jej przeciwdziałania

Ukrainian language as a target of Russian disinformation and a tool to counter it

PL

Rosja od dawna wykorzystuje różne metody dezinformacji i propagandy, aby osłabić tożsamość narodową Ukrainy, zdeintegrować i zdestabilizować ten kraj. Według kremlowskiej narracji Ukraińcy i Rosjanie to jeden naród, dlatego atakowane i zwalczane są wszelkie przejawy odrębności. Jednym z celów rosyjskiej propagandy jest dyskredytacja i niwelowanie roli języka ukraińskiego jako nośnika kultury i tożsamości narodowej Ukrainy. Walka z językiem ukraińskim ma dawną tradycję i sięga czasów Imperium Rosyjskiego, kiedy to w okólniku wałujewskim stwierdzono, że „żadnego języka małoruskiego [ukraińskiego] nie było, nie ma i być nie może”. W okresie Związku Sowieckiego za pomocą rusyfikacji i asymilacji tworzono homogeniczny naród sowiecki, a język ukraiński spychany był na margines, dyskredytowany i zastępowany rosyjskim. Inwazja Rosji na Ukrainę, która zaczęła się w 2014 roku pod pretekstem ochrony rosyjskojęzycznej ludności, przyczyniła się do wzrostu znaczenia języka ukraińskiego wśród obywateli Ukrainy. Ze względu na to, że reprezentuje on nie tylko kulturę, ale przede wszystkim tożsamość narodową, która jest fundamentalna dla Ukrainy w wojnie z Rosją, język ukraiński stał się celem dezinformacji rosyjskiej. Rosyjska propaganda często prezentuje język ukraiński jako jedynie odmianę języka rosyjskiego, co ma na celu osłabienie jego roli jako symbolu tożsamości narodowej. Innym mitem, powielanym przez propagandystów rosyjskich jest to, że język ukraiński jest sztucznym językiem, stworzonym przez wrogów Rosji. Ponadto rozpowszechniane są fałszywe informacje na temat używania języka ukraińskiego w Ukrainie, rzekomo niskiej jego jakości, przez co nie nadaje się on do wykorzystania w szkolnictwie, administracji i innych dziedzinach życia. Ochrona i promowanie języka ukraińskiego jest stało się kluczowym elementem walki z rosyjską dezinformacją oraz narzędziem obrony przed wpływami Rosji.

EN

Russia has long used various methods of disinformation and propaganda to undermine Ukraine's national identity, disintegrate and destabilise the country. According to the Kremlin's narrative, Ukrainians and Russians are one nation and therefore any manifestation of separateness is attacked and fought against. One of the aims of Russian propaganda is to discredit and nullify the role of the Ukrainian language as a carrier of Ukraine's culture and national identity. The fight against the Ukrainian language has an ancient tradition and dates back to the times of the Russian Empire, when the Valujev circular stated that 'there was, is and can be no Malorussian [Ukrainian] language'. During the Soviet period, a homogeneous Soviet nation was created by means of Russification and assimilation, and the Ukrainian language was marginalised, discredited and replaced by Russian. Russia's invasion of

Ukraine, which began in 2014 under the pretext of protecting the Russian-speaking population, has contributed to the growing importance of the Ukrainian language among Ukrainian citizens. Because it represents not only culture but, above all, national identity, which is fundamental for Ukraine in the war against Russia, the Ukrainian language has become a target of Russian disinformation. Russian propaganda often presents the Ukrainian language as merely a variant of Russian, with the aim of undermining its role as a symbol of national identity. Another myth reproduced by Russian propagandists is that the Ukrainian language is an artificial language created by Russia's enemies. In addition, false information is spread about the use of the Ukrainian language in Ukraine, its allegedly low quality making it unsuitable for use in education, administration and other areas of life. The protection and promotion of the Ukrainian language has become a key element in the fight against Russian disinformation and a tool for defence against Russian influence.

Gabriela Szczerba
Uniwersytet Rzeszowski

*Dezinformacja w mediach społecznościowych
podczas trwania konfliktów zbrojnych w XXI wieku*

*Disinformation in social media
during armed conflicts in the 21st century*

PL

Dostęp do różnorodnych, weryfikowalnych źródeł informacji jest podstawowym prawem człowieka. Jest to niezbędna konieczność dla ludzi żyjących w społeczeństwach dotkniętych konfliktami. Informacja jest również niezbędna do rozwiązywania konfliktów, ujawniania naruszeń praw człowieka oraz dochodzenia sprawiedliwości i odpowiedzialności. Zwiększone ryzyko, jakie dezinformacja i inne formy manipulacji informacjami stwarzają dla ludności cywilnej, zwłaszcza grup zmarginalizowanych i wrażliwych, oraz dla praw człowieka, operacji humanitarnych i procesów pokojowych, podkreślają pilną potrzebę potwierdzenia zobowiązań państw i przedsiębiorstw do stania na straży wolności opinii i wypowiedzi. To dzięki poszanowaniu praw człowieka i zasad humanitarnych można zachować integralność informacji oraz bezpieczeństwo ludzi podczas konfliktu zbrojnego. Celem wystąpienia jest określenie wpływu dezinformacji na rozwój konfliktów zbrojnych w XXI wieku. Hipoteza badawczą stanowi o tym, że dezinformacja ma wpływ na rozwój konfliktów zbrojnych oraz ich postrzegane przez ludności cywilną. Metoda badawcza, która została wykorzystana to analiza dokumentów.

EN

Access to a variety of verifiable sources of information is a basic human right. This is an essential necessity for people living in conflict-affected societies. Information is also essential for resolving conflicts, exposing human rights violations, and pursuing justice and accountability. The increased risks that disinformation and other forms of information manipulation pose to civilians, especially marginalized and vulnerable groups, and to human rights, humanitarian operations and peace processes underline the urgent need to reaffirm the

commitments of states and companies to uphold freedom of opinion and expression. It is through respect for human rights and humanitarian principles that the integrity of information and the security of people can be maintained during an armed conflict. The aim of the speech is to determine the impact of disinformation on the development of armed conflicts in the 21st century. The research hypothesis is that disinformation has an impact on the development of armed conflicts and their perception by the civilian population. The research method that was used was the analysis of documents.

Kamil Margielewicz

Uniwersytet Śląski

Propagandowa dezinformacja społeczeństwa – w mocarstwach nuklearnych

Propaganda disinformation of society – in nuclear powers

PL

Podczas mojego wystąpienia chciałbym przedstawić na konkretnych przykładach, to jak społeczeństwa najpotężniejszych państw na świecie są wprowadzane w błąd przez działania dezinformacyjne i propagandę rządzących. Głównym obszarem, w których bym się poruszał będzie społeczeństwo Chińskiej Republiki Ludowej, Federacji Rosyjskiej oraz Korei Północnej, z uwagi na fakt bardzo częstego występowania tam zjawiska jakim jest między innymi nadmierna propaganda, dezinformacja społeczeństwa na gigantyczną skalę, oraz odcinanie w pewnym stopniu społeczeństwa od reszty świata. Pragnąłbym również omówić zagrożenia z tego wynikające (nie tyle dla samego społeczeństwa czy gospodarki ale też dla światowego pokoju – mowa tutaj o państwach posiadających ogromne armię, oraz arsenał jądrowy). Generalnie chciałbym się skupić na szeroko rozumianym pojęciu celowej dezinformacji społeczeństwa, przede wszystkim w tych trzech państwach, które to dysponują bronią nuklearną.

W kilku końcowych zdaniach podsumowałbym również to, w jakich państwach na całym świecie natężenie dezinformacji jest największe, a także gdzie to zjawisko pojawia się sporadycznie, lub wcale, oraz jak mu zapobiegać i czy w ogóle jest to możliwe do zrealizowania?

EN

During my speech, I would like to present, using specific examples, how the societies of the most powerful countries in the world are misled by disinformation and propaganda by the rulers. The main area in which I would move would be the society of the People's Republic of China, the Russian Federation and North Korea, due to the fact that the phenomenon of excessive propaganda, disinformation of society on a gigantic scale, and cutting off society to some extent from the rest world. I would also like to discuss the resulting threats (not so much for the society or economy itself, but also for world peace - we are talking about countries with huge armies and nuclear arsenal). In general, I would like to focus on the broadly understood concept of deliberate disinformation of the public, primarily in those three countries that have nuclear weapons.

In a few final sentences, I would also summarize in which countries around the world the intensity of disinformation is the highest, and also where this phenomenon occurs sporadically or not at all, and how to prevent it and is it possible to implement it at all?

prof. dr hab. Iwan Ostaszczuk

Kijowski Uniwersytet im. Borysa Hrinchenki

Stolica Apostolska: wojna informacyjna wokół wydarzeń wojennych w Ukrainie

The Holy See: the information war around the war events in Ukraine

PL

Od początku rosyjskiej inwazji na Ukrainę na pełną skalę, Stolica Apostolska i głowa Kościoła katolickiego papież Franciszek znajdują się w centrum uwagi, ponieważ wypowiedzi z serca globalnej wspólnoty religijnej i jednej z najbardziej znanych osobistości życia publicznego zawsze wzbudzają zainteresowanie. Światowe media co tydzień cytują Franciszka na temat wojny w Ukrainie. Narracje komunikacyjne papieża, wieloznaczne i sprzeczne w ich złożonej formie słów i gestów, kilkakrotnie wywoływały sprzeciw i oburzenie w Ukrainie i innych krajach, zwłaszcza w Polsce. Ważnym powodem tego braku zrozumienia sytuacji w Ukrainie jest brak podania informacji do instytucji Stolicy Apostolskiej i papieża Franciszka. Oczywiście nie sposób wpłynąć na indywidualną obrazowość, spontaniczność wypowiedzi papieża w jego przemówieniach i wywiadach, nie da się zmienić jego światopoglądu, ukształtowanego w oddalonej od Europy Argentynie, zwłaszcza w kwestiach polityki światowej. Ukraina ma jednak możliwość wpływania na oficjalne struktury Stolicy Apostolskiej, które przygotowują zarówno kazania papieskie, jak i niektóre części nabożeństw liturgicznych związanych z wojną w Ukrainie.

Naszym zdaniem, aby przezwyciężyć trwającą dezinformację, Ukraina musi korzystać z kilku kanałów przekazywania informacji, a mianowicie:

- aktywna działalność Ambasady Ukrainy w Stolicy Apostolskiej, ścisła komunikacja z Sekretariatem Stanu;
- Nuncjatura Apostolska w Ukrainie, Nuncjusz Apostolski mają możliwość bezpośredniego obserwowania sytuacji na Ukrainie i stałego raportowania do Watykanu;
- hierarchowie katoliccy z Ukrainy - biskupi greckokatoliccy i rzymskokatoliccy muszą wykorzystywać wszelkie możliwe środki i kanały komunikacji ze Stolicą Apostolską;
- przedstawiciele środowisk publicznych i religijnych, którzy mają możliwość komunikowania z dyplomatami watykańskimi, urzędnikami państwowymi i osobiście z papieżem;
- dostarczanie obiektywnych informacji specjalnym wysłannikom papieża Franciszka, którzy odwiedzają Ukrainę z misją humanitarną.

EN

Since the beginning of the full-scale invasion of Russia, the focus of attention has been on the Holy See and the head of the Catholic Church, Pope Francis, because statements from the center of the global religious community and one of the most famous public figures always

arouse interest. Every week, the world media quotes Francis about the war in Ukraine. The Pope's communicative narratives, which are ambiguous and contradictory in their complex forms of words and gestures, have caused objections and indignation several times in Ukraine and other countries, in particular in Poland. An important reason for this lack of knowledge of the situation in Ukraine is the lack of reporting to the institutions of the Holy See and personally to Pope Francis. Of course, it is impossible to influence the individual imagery, the spontaneity of the Pope's expressions in his speeches, and his worldview, in particular, regarding issues of world politics that have developed in Argentina, which is far from Europe. However, Ukraine has the opportunity to influence the official structures of the Holy See, which prepare both the pope's sermons and certain parts of liturgical services related to the war in Ukraine.

In our opinion, to overcome disinformation, the Ukrainian state needs to use several channels of information transmission, namely:

- active activity of the Embassy of Ukraine to the Holy See, close communication with the Secretariat of State;
- the Apostolic Nunciature in Ukraine and the Apostolic Nuncio have the opportunity to see the situation directly in Ukraine and constantly report to the Vatican;
- Catholic hierarchs from Ukraine - Greek Catholic and Roman Catholic bishops must use all possible means and channels of communication with the Holy See;
- representatives of the public and religious communities who have the opportunity to communicate with Vatican diplomats, government officials and the Pope personally;
- delivering objective information to the special envoys of Pope Francis who are visiting Ukraine with a humanitarian missions.

dr hab. Agnieszka Demczuk

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

Jak przeciwdziałać dezinformacji w Polsce? Rekomendacje systemowe

How to counteract disinformation in Poland? Systemic recommendations

PL

Współczesna debata publiczna jest masowo infekowana dezinformacyjnymi i spiskowymi narracjami, które stały się podstawowymi elementami kampanii wpływu w systemach demokratycznych. W cyberprzestrzeni od lat toczy się wojna informacyjna, której obliczem jest walka o „rząd dusz i umysłów” obywateli w pluralistycznych społeczeństwach.

Omnipotentny konglomerat dezinformacyjny wraz z czarnorynkową infrastrukturą manipulacyjną serwisów społecznościowych i logiką algorytmiczną umożliwia niezwykle skutecznie i na niespotykaną dotąd skalę rozrost szumu informacyjnego i medialnego. A one stają się coraz bardziej szkodliwe, wręcz toksyczne dla dobrostanu człowieka i jego praw, społeczeństwa obywatelskiego, instytucji i procesów demokratycznych oraz debaty publicznej.

Od lat podejmowane są – z różnym skutkiem – na różnych szczeblach decyzyjnych działania mające na celu wypracowanie holistycznego instrumentarium skuteczniejszego radzenia sobie

z masowymi kaskadami dezinformacji, propagandą i narracjami nienawiści. Potrzebne są zarówno edukacja, moderacja i regulacja, jak i nowa polityka medialna oparta na proaktywnej etyce, pluralizmie, inkluzji, odpowiedzialnym korzystaniu z wolności informacyjnej i rozwijaniu inteligencji kognitywnej. W Polsce wciąż brakuje rozwiązań systemowych, które przeciwdziałałyby dezinformacji i ograniczały jej szkodliwy wpływ na społeczeństwo i państwo.

Celem wystąpienia jest prezentacja inicjatywy podjętej w grudniu 2022 r. w Warszawie z udziałem polskich ekspertów, w tym autorki, zakończonej przyjęciem wspólnych rekomendacji systemowych w obszarze przeciwdziałania dezinformacji w Polsce. Badacze i praktycy pracowali nad rekomendacjami w sześciu grupach tematycznych, a efektem ich prac jest raport, który w marcu 2023 r. został zaprezentowany podczas obrad trzech komisji senackich oraz przyjęciem uchwały w sprawie przeciwdziałania dezinformacji w Polsce.

EN

The contemporary public debate is massively infected with disinformation and conspiracy narratives, which have become a basic elements of influence campaigns in democratic systems. In cyberspace, an information war has been going on for years, the face of which is the fight for the "govern of souls and minds" of citizens in pluralistic societies.

The omnipotent disinformation conglomerate, together with the black market manipulative infrastructure of social networks and algorithmic logic, enables the growth of information and media noise extremely effectively and on an unprecedented scale. And they are becoming more and more harmful, even toxic for human well-being and human rights, civic society, democratic institutions and processes, and public debate.

For years, actions have been taken - with varying degrees of success - at various decision-making levels to develop a holistic set of instruments to deal more effectively with mass cascades of disinformation, propaganda and hate narratives. Both education, moderation and regulation are needed, as well as a new media policy based on proactive ethics, pluralism, inclusion, responsible use of information freedom and developing cognitive intelligence. Poland still lacks systemic solutions that would counteract disinformation and limit its harmful impact on society and state.

The aim of the speech is to present the initiative launched in December 2022 in Warsaw with the participation of Polish experts, including the author, which ended with the development of common system recommendations in the area of counteracting disinformation in Poland. Researchers and practitioners worked on the recommendations in six thematic groups, and the result of their work is the report, which in March 2023 was presented during the sessions of three Senate committees and the adoption of a resolution on counteracting disinformation in Poland.

Drugi dzień konferencji, 26 maja 2023 r., piątek

Second day of the conference, 26 May 2023, Friday

PANEL VII

Moderator: **Dr Arnold Warchal**, Military University of Technology (Poland)

Prof. Marco Marsili

Cà Foscari University of Venice (Italy)

Guerre à la Carte: Cyber, Information, Cognitive Warfare and the Metaverse

Guerre à la Carte: cyber, informacja, wojna poznawcza i Metaverse

EN

Hybrid warfare is among the most trending topics. Hybrid threats arise in digital, cybernetic, and virtual environments and materialize in the real world. Although vague, hybrid activities include cyberwarfare, information warfare, and the emerging and evolving concept of cognitive warfare which appears from their intersection. These wordings gained popular attention in the context of the Russo-Ukrainian conflict and now are among the hot topics. While there is a lot of attention, there is also a lot of confusion about what exactly these locutions mean and what the implications are in branding them as “warfare”. Indeed, all such concepts are fluid, nebulous, and lack an undisputed legal definition. This work aims to clarify the legal meaning and to shed light on the characteristics – differences, similarities and overlaps – of these terms in the context of hybrid warfare and show the faulty reasoning upon which misunderstandings are based. The paper ends-up with a glimpse into the future, closing with a reflection on multi-domain operations facilitated by advancing virtual and augmented reality and a fully integrated human-computer interaction in the metaverse.

PL

Wojna hybrydowa jest jednym z najbardziej aktualnych problemów. Zagrożenia hybrydowe powstają w środowiskach cyfrowych, cybernetycznych oraz wirtualnych i materializują się w świecie rzeczywistym. Działania hybrydowe, choć niejasne, obejmują cyberwojnę, wojnę informacyjną oraz wyłaniającą się i ewoluującą koncepcję wojny kognitywnej, która pojawia się na ich przecięciu. Sformułowania te zyskały popularność w kontekście konfliktu rosyjsko-ukraińskiego i obecnie należą do gorących tematów. Choć poświęca się im wiele uwagi, istnieje również wiele niejasności co do tego, co dokładnie oznaczają te sformułowania i jakie są konsekwencje określania ich mianem "działań wojennych". W rzeczywistości wszystkie takie koncepcje są płynne, mgliste i brakuje im niekwestionowanej definicji prawnej. Niniejsza analiza ma na celu wyjaśnienie znaczenia prawnego i rzucenie światła na cechy charakterystyczne - różnice, podobieństwa i zbieżności - tych terminów w kontekście wojny hybrydowej oraz wykazanie błędnego rozumowania, na którym opierają się nieporozumienia. Na zakończenie rozważań przedstawione zostanie także spojrzenie w przyszłość i refleksja na temat operacji wielodomenowych, możliwych dzięki rozwojowi wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości oraz w pełni zintegrowanej interakcji człowiek-komputer w metawersie.

Samuli Lahtinen

University of Tampere (Finland)

Anatomy of Information Warfare: Explaining Metatheory and Political Philosophy of Reflexive Control

Anatomia wojny informacyjnej: wyjaśnianie metateorii i filozofii politycznej kontroli refleksyjnej

EN

Firstly, this paper analyzes the theoretical structure of reflexive control by reviewing and analyzing LeFebvre's work. Secondly, outlining how reflexive analysis facilitates the conduct of information operations. Thirdly Lisa-case is utilized as an example of RC information operations, supplemented by other contemporary examples of information operations to illustrate how its mechanisms function to validate claims regarding the dyadic structure, in essence, testing how RC can explain the target selection of Russian IO. In addition, this paper suggests an initial methodology to analyze how RC information operations can be detected and the impact of IO assessed by tools available for liberal democracies. Finally, this paper outlines the liabilities of liberalism by utilizing Karl Schmitt's critique of liberal political system to uncover how their political structure is exploited and influenced by information operations.

PL

Po pierwsze, niniejszy artykuł analizuje teoretyczną strukturę kontroli refleksyjnej poprzez przegląd i analizę prac LeFebvre'a. Po drugie, przedstawiono, w jaki sposób analiza refleksyjna ułatwia prowadzenie operacji informacyjnych. Po trzecie, Lisa-case jest wykorzystywana jako przykład operacji informacyjnych RC, uzupełniony innymi współczesnymi przykładami operacji informacyjnych, aby zilustrować, w jaki sposób jej mechanizmy funkcjonują w celu potwierdzenia twierdzeń dotyczących struktury diadycznej, w istocie testując, w jaki sposób RC może wyjaśnić wybór celu rosyjskiej operacji wewnątrzpolitycznej. Ponadto, niniejszy artykuł sugeruje wstępną metodologię analizy sposobu, w jaki operacje informacyjne RC mogą być wykrywane, a ich wpływ oceniany za pomocą narzędzi dostępnych dla liberalnych demokracji. Wreszcie, niniejszy artykuł przedstawia zobowiązania liberalizmu, wykorzystując krytykę liberalnego systemu politycznego Karla Schmitta, aby ukazać, w jaki sposób ich struktura polityczna jest wykorzystywana i wpływa na operacje informacyjne.

Dr Arnold Warchał PhD

Military University of Technology (Poland)

Information and informational technology as a category of asymmetric threats

Informacja i technologie informacyjne jako kategoria zagrożeń asymetrycznych

EN

The topic of asymmetric threats is as old as the historical description of warfare, politics, strategies, and tactics, nonetheless, new as a category of security studies. Within the systemic

political activity of teleological importance, its essence lies in the unequal distribution of potential means of activity using measures differently than the typical for a given political action, including warfare, undermining at first the state's ability to counteract threats and attacks of various means. The effectiveness of asymmetry can be determined by the potentiality of achieving or surpassing the strategic importance, with the tactical and singular ability of a lesser/weaker agent undermining the position of a stronger one. Technological progress generates this ability, not just for political entities but also for individuals of a terrorist set of mind. This ability is based either on a slow-paced prolonged process aimed at the socio-political or military institution or the ability to use technological progress to particular advantage. One of the easiest ways to act within asymmetrical settings is through informational technology, by adapting advanced computing, using AI, intrusion in computer systems, and process of information dissemination. However, in security studies, no theoretical interpretative model for asymmetric threats can be applied, since the categories of asymmetric threats are still defined. Hence, the focus on the preliminary process of an eidetic proportion that needs to be clarified.

PL

Tematyka zagrożeń asymetrycznych jest tak stara, jak historyczny opis działań wojennych, polityki, strategii i taktyki, niemniej nowa jako kategoria studiów nad bezpieczeństwem. W ramach systemowej działalności politycznej o znaczeniu teleologicznym jej istota polega na nierównomiernym rozłożeniu potencjalnych środków działania przy użyciu odmiennych środków niż typowe dla danego działania politycznego, w tym działań wojennych, podważających początkowo zdolność państwa do przeciwdziałania zagrożeniom i atakom różnymi środkami. Skuteczność asymetrii można określić potencjałem osiągnięcia lub przewyższenia znaczenia strategicznego, przy czym taktyczna i jednostkowa zdolność słabszego agenta podważa pozycję silniejszego. Postęp technologiczny generuje tę zdolność, nie tylko dla podmiotów politycznych, ale także dla jednostek o nastawieniu terrorystycznym. Zdolność ta opiera się albo na powolnym, długotrwałym procesie wymierzonym w instytucję społeczno-polityczną lub wojskową, albo na zdolności do wykorzystania postępu technologicznego w celu uzyskania szczególnej przewagi. Jednym z najłatwiejszych sposobów działania w asymetrycznych warunkach jest technologia informacyjna, poprzez adaptację zaawansowanych obliczeń, wykorzystanie sztucznej inteligencji, włamania do systemów komputerowych i proces rozpowszechniania informacji. Jednak w badaniach nad bezpieczeństwem nie można zastosować teoretycznego modelu interpretacyjnego dla zagrożeń asymetrycznych, ponieważ kategorie zagrożeń asymetrycznych są nadal definiowane. Stąd skupienie się na wstępnym procesie ejdetycznej proporcji, która wymaga wyjaśnienia.

Prof. Ignas Kalpokas

Vytautas Magnus University (Lithuania)

Generative AI and the Democratisation of Disinformation

Generatywna AI i demokratyzacja dezinformacji

EN

Disinformation, particularly as a means of hybrid warfare, is particularly sensitive to technological change. The introduction of generative AI in this context is no exception. Of course, while the use of digital tools to manipulate content for strategic gain is not particularly new, it is the speed, ease, and type of content that constitutes the atypical nature of the present situation. First, content generation happens at machinic speeds, thus substantively increasing the efficiency of output production. Second, instead of merely editing content for manipulative purposes, entirely new output can be generated with ease, including but not limited to images and text. However, perhaps the most significant of such innovations has been the democratisation of output production. Particularly with the current generation of generative AI tools that only necessitate a prompt to churn out content, a much broader set of agents (who would otherwise lack technological savviness) is enabled to, among other things, generate misleading and outright manipulative fake content. The latter enables crowdsourcing of disinformation at an unprecedented scale. Hence, there is an acute need to reconsider taken for granted assumptions not just in studies of information warfare and related hybrid threats but also in some of the strategies typically suggested for combating disinformation, such as promotion of media and information literacy. The paper will conclude with an outlook towards further developments.

PL

Dezinformacja, zwłaszcza jako środek wojny hybrydowej, jest szczególnie wrażliwa na zmiany technologiczne. Wprowadzenie generatywnej sztucznej inteligencji w tym kontekście nie jest wyjątkiem. Oczywiście, podczas gdy wykorzystanie narzędzi cyfrowych do manipulowania treściami w celu uzyskania strategicznych korzyści nie jest szczególnie nowe, to szybkość, łatwość i rodzaj treści stanowią o nietypowym charakterze obecnej sytuacji. Po pierwsze, generowanie treści odbywa się z prędkością maszyny, co znacznie zwiększa wydajność produkcji. Po drugie, zamiast jedynie edytować treści w celach manipulacyjnych, można z łatwością wygenerować zupełnie nowe dane wyjściowe, w tym między innymi obrazy i tekst. Jednak być może najważniejszą z takich innowacji była demokratyzacja produkcji materiałów wyjściowych. Zwłaszcza w przypadku obecnej generacji generatywnych narzędzi sztucznej inteligencji, które wymagają jedynie zachęty do tworzenia treści, znacznie szerszy zestaw agentów (którym w przeciwnym razie brakowałoby technologicznego obycia) może, między innymi, generować wprowadzające w błąd i wręcz manipulacyjne fałszywe treści. To ostatnie umożliwia crowdsourcing dezinformacji na niespotykaną dotąd skalę. W związku z tym istnieje pilna potrzeba ponownego rozważenia oczywistych założeń nie tylko w badaniach nad wojną informacyjną i powiązаныmi zagrożeniami hybrydowymi, ale także w niektórych strategiach zwykle sugerowanych w celu

zwalczania dezinformacji, takich jak promowanie umiejętności korzystania z mediów i informacji. Referat zakończy się prognozą dalszego rozwoju sytuacji.

PANEL VIII

Moderator: **col ret. dr hab. Zdzisław Śliwa**, Baltic Defence College (Estonia)

Prof. Holger Mölder

Tallinn University of Technology (Estonia)

Global Knowledge Warfare after Russia's Invasion of Ukraine: Strategic Narratives, Strategic Competition and Global Order

Globalna wojna wiedzy po rosyjskiej inwazji na Ukrainę: strategiczne narracje, strategiczna konkurencja i globalny porządek

EN

In the current security environment, fundamental understandings of security and warfare are increasingly based on participants' competing narratives, which produce strategically motivated effects not just on the target states, but the whole international system. Exogenous technological shocks in the cyber domain, by globalizing communications, may have been resulted in the ending of the cooperative security wave in the 1990s and the emergence of a new phenomenon - worldwide large-scale psychological warfare, we are facing the **Global Knowledge Warfare (GKW)**. The Russian military invasion against Ukraine that started in February 2022 symbolizes the conclusive end of the post-Cold war Kantian international system although the crumbling of the system started much earlier. As the invasion of Ukraine has shown, the new weapons of choice, usually deployed online from manufactured "news" stories to conspiracy theories, obey a corporate logic, while the intentionality, strategy and endgames also remains an empirical challenge.

GKW relies on intangible weapons like strong emotions, myths, and beliefs able to manipulate with (dis)information. The status conflicts which are targeted against the Western dominance of the international system and internationally vaguely regulated new environments (cyber, outer space) significantly extend the area of potential hostilities. Influence operations can effectively shape political decision-making and promote perceptions and misperceptions among public audiences, whose attitudes and preferences can in turn aggregate to elites and political processes. Without an effective security governance, which elevates the UN Charter above national and protectionist interests of states, the international community will hardly meet a success in international crisis management and stand against threats with global spread.

PL

W obecnym środowisku bezpieczeństwa fundamentalne rozumienie bezpieczeństwa i działań wojennych w coraz większym stopniu opiera się na konkurujących ze sobą narracjach uczestników, które wywierają strategicznie motywowany wpływ nie tylko na państwa docelowe, ale na cały system międzynarodowy. Egzogeniczne wstrząsy technologiczne w dziedzinie cybernetycznej, poprzez globalizację komunikacji, mogły doprowadzić do zakończenia fali bezpieczeństwa opartego na współpracy w latach 90. i pojawienia się nowego zjawiska - wojny psychologicznej na światową skalę, mamy do czynienia z Globalną Wojną Wiedzy (GKW). Rosyjska inwazja wojskowa na Ukrainę, która rozpoczęła się w lutym 2022 r., symbolizuje ostateczny koniec postzimnowojennego kantowskiego systemu

międzynarodowego, chociaż jego rozpad rozpoczął się znacznie wcześniej. Jak pokazała inwazja na Ukrainę, nowa broń z wyboru, zwykle stosowana w Internecie, od sfabrykowanych "wiadomości" po teorie spiskowe, jest zgodna z logiką korporacyjną, podczas gdy intencjonalność, strategia i gry końcowe również pozostają wyzwaniem empirycznym.

GKW opiera się na broni niematerialnej, takiej jak silne emocje, mity i przekonania, którymi można manipulować za pomocą (dez)informacji. Konflikty statusowe, które są wymierzone w zachodnią dominację systemu międzynarodowego i niejasno regulowane nowe środowiska międzynarodowe (cyberprzestrzeń, przestrzeń kosmiczna), znacznie rozszerzają obszar potencjalnych działań wojennych. Operacje wywierania wpływu mogą skutecznie kształtować proces podejmowania decyzji politycznych oraz promować percepcję i błędne postrzeganie wśród odbiorców publicznych, których postawy i preferencje mogą z kolei wpływać na elity i procesy polityczne. Bez skutecznego zarządzania bezpieczeństwem, które stawia Kartę Narodów Zjednoczonych ponad narodowymi i protekcyjnymi interesami państw, społeczność międzynarodowa z trudem osiągnie sukces w międzynarodowym zarządzaniu kryzysowym i przeciwstawi się zagrożeniom o globalnym zasięgu.

Prof. Vladimir Sazonov

Estonian Military Academy, University of Tartu (Estonia)

Russian strategic narratives against Ukraine in context of Russo-Ukrainian war

Rosyjskie narracje strategiczne wobec Ukrainy w kontekście wojny rosyjsko-ukraińskiej

EN

The goal of this paper is to study Russia's info war (IW) in the context of the war of Russia against Ukraine. I will focus on Russian strategic narratives which were disseminated since February 2022.

IW can be considered a type of military activity which Russia has used in the escalation of the war (Ramsay, Robertshaw 2019). The large-scaled war launched by Russia against the Ukraine in 2022 is a consequence of the gradual escalation of long-term Russian influence. To justify the war and crimes against Ukraine, Russia uses propaganda narratives which are largely based on Russia's opposition to Ukraine and the West (Mölder, Sazonov 2020).

One of the important tools of info war is strat. narratives. L. Roselle et al. (2021) have argued that the soft power of the 21st century are strat. narratives. Strat. narratives are stories disseminated to the public that are used by political actors as a means of shaping the common past, present and future of international politics to shape the perceptions and behavior of domestic and also international actors. Miskimmon et al. (2013) accentuate that strategic narratives can affect following:

- the international system
- policies
- identity

The strat. narratives disseminated by Russia are aimed at various target groups. As revisionist and imperialist power Russia is trying to influence West. During war in Ukraine Kremlin has not changed its strategy and is continuing to try to harm Euro-Atlantic security architecture

PL

Celem niniejszego referatu jest zbadanie rosyjskiej wojny informacyjnej (IW) w kontekście wojny Rosji z Ukrainą. Skupię się na rosyjskich narracjach strategicznych, które były rozpowszechniane od lutego 2022 roku.

Wojnę informacyjną można uznać za rodzaj działań wojskowych, które Rosja wykorzystwała w eskalacji wojny (Ramsay, Robertshaw 2019). Wojna na dużą skalę rozpoczęta przez Rosję przeciwko Ukrainie w 2022 r. jest konsekwencją stopniowej eskalacji długoterminowych wpływów rosyjskich. Aby uzasadnić wojnę i zbrodnie przeciwko Ukrainie, Rosja wykorzystuje narracje propagandowe, które w dużej mierze opierają się na rosyjskiej opozycji wobec Ukrainy i Zachodu (Mölder, Sazonov 2020).

Jednym z ważnych narzędzi wojny informacyjnej są narracje strategiczne. L. Roselle i in. (2021) argumentowali, że miękką siłą XXI wieku są narracje strategiczne. Narracje strategiczne to historie rozpowszechniane publicznie, które są wykorzystywane przez aktorów politycznych jako środek kształtowania wspólnej przeszłości, teraźniejszości i przyszłości polityki międzynarodowej w celu kształtowania percepcji i zachowań podmiotów krajowych, a także międzynarodowych. Miskimmon et al. (2013) podkreślają, że narracje strategiczne mogą wpływać na następujące kwestie:

- system międzynarodowy
- politykę
- tożsamość

Narracje strategiczne rozpowszechniane przez Rosję są skierowane do różnych grup docelowych. Jako rewizjonistyczna i imperialistyczna potęga Rosja stara się wpływać na Zachód. Podczas wojny na Ukrainie Kreml nie zmienił swojej strategii i nadal próbuje zaszkodzić euroatlantyckiej architekturze bezpieczeństwa.

Dr Žemaitytė

Vytautas Magnus University (Lithuania)

Prof. Sergii Pakhomenko

University of Latvia (Latvia), Mariupol State University (Ukraine), Estonian Military Academy (Estonia)

Totalisation/totalitarianization of infosphere?: Telegram in the information war

Totalizacja/totalitaryzacja infosfery?: Telegram w wojnie informacyjnej

EN

In the context of information warfare, it is advantageous to increase the amount of information that is disseminated by one's own side. This idea was mentioned by Thomas Rona in 1976, who emphasized the importance of both the quantity and quality of information flows as a key factor in information-based confrontation.

The advancements in modern technology and communication have led to a broad landscape of information "competition" in which opposing parties strive to inundate their information channels with content that serves their own interests.

The case of the Russian-Ukrainian war highlights the unique significance of the cross-platform messaging application, Telegram, in this particular confrontation.

Our presentation covers the following topics:

- 1) The reasons behind the swift increase in the number of Telegram users in Ukraine after February 24th,
- 2) Disinformation and propaganda employed by the Russian side in Telegram, as well as a significant surge in the number of new pro-Russian Telegram channels and their specific segment - "war correspondent" channels,
- 3) The significance of Telegram as a primary source of OSINT (Open-Source Intelligence),
- 4) Discourse within the Ukrainian expert community about the potential threats posed by Telegram to information security.

Conclusions:

- 1) Telegram has emerged as the primary tool and resource for information support in the Russian-Ukrainian war. Consequently, one can say that Telegram totally dominates the information field of the war and its communication channels.
- 2) From the Kremlin's perspective, Telegram serves as a potential and actual means of monitoring, exerting total control and disseminating fake news. This marks a modern iteration of totalitarianism, namely information totalitarianism, where the primary objective is not to outlaw any particular information but rather to inundate the information channels with their own content, thereby creating a state of information chaos.
- 3) Although the Russian side may hold a numerical advantage and employ a diverse range of propaganda tactics on Telegram, the Ukrainian side also uses the messaging app for counterpropaganda and Open-Source Intelligence, which is made possible by the Russian military's Telegram publications.
- 4) Hence, the stance taken by certain Ukrainian media experts advocating for the prohibition of Telegram in Ukraine is counterproductive. Instead, the messaging app should be utilized for its intended purposes, while the dissemination of critical military and strategic information should be restricted.

PL

W kontekście wojny informacyjnej korzystne jest zwiększenie ilości informacji rozpowszechnianych przez własną stronę. Pomysł ten został wspomniany przez Thomasa Ronę w 1976 roku, który podkreślił znaczenie zarówno ilości, jak i jakości przepływu informacji jako kluczowego czynnika w konfrontacji opartej na informacjach.

Postęp w dziedzinie nowoczesnych technologii i komunikacji doprowadził do powstania szerokiego krajobrazu "konkurencji" informacyjnej, w której przeciwne strony starają się zalać swoje kanały informacyjne treściami służącymi ich własnym interesom.

Przypadek wojny rosyjsko-ukraińskiej podkreśla wyjątkowe znaczenie wieloplatformowej aplikacji do przesyłania wiadomości, Telegram, w tej konkretnej konfrontacji.

Nasza prezentacja obejmuje następujące tematy:

- 1) Przyczyny szybkiego wzrostu liczby użytkowników Telegrama na Ukrainie po 24 lutego,
- 2) Dezinformacja i propaganda stosowana przez stronę rosyjską w Telegramie, a także znaczny wzrost liczby nowych prorosyjskich kanałów Telegramu i ich specyficznego segmentu - kanałów "korespondentów wojennych",
- 3) Znaczenie Telegramu jako głównego źródła OSINT (Open-Source Intelligence),
- 4) Dyskurs w ukraińskiej społeczności ekspertów na temat potencjalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa informacji stwarzanych przez Telegram.

Wnioski:

- 1) Telegram stał się głównym narzędziem i źródłem wsparcia informacyjnego w wojnie rosyjsko-ukraińskiej. W związku z tym można powiedzieć, że Telegram całkowicie zdominował pole informacyjne wojny i jej kanały komunikacyjne.
- 2) Z perspektywy Kremla Telegram służy jako potencjalny i rzeczywisty środek monitorowania, sprawowania całkowitej kontroli i rozpowszechniania fałszywych wiadomości. Oznacza to nowoczesną iterację totalitaryzmu, a mianowicie totalitaryzm informacyjny, w którym głównym celem nie jest zakazanie jakiejkolwiek konkretnej informacji, ale raczej zalanie kanałów informacyjnych własnymi treściami, tworząc w ten sposób stan chaosu informacyjnego.
- 3) Chociaż strona rosyjska może mieć przewagę liczebną i stosować różnorodne taktyki propagandowe na Telegramie, strona ukraińska również wykorzystuje aplikację do kontrpropagandy i wywiadu open source, co jest możliwe dzięki publikacjom rosyjskiego wojska na Telegramie.
- 4) W związku z tym stanowisko niektórych ukraińskich ekspertów medialnych opowiadających się za zakazem korzystania z Telegramu na Ukrainie przynosi efekt przeciwny do zamierzonego. Zamiast tego aplikacja do przesyłania wiadomości powinna być wykorzystywana zgodnie z jej przeznaczeniem, a rozpowszechnianie krytycznych informacji wojskowych i strategicznych powinno być ograniczone.

Dr Aleksandra Kuczyńska-Zonik

The John Paul II Catholic University of Lublin (Poland)

The Baltic experience in countering contemporary Russian disinformation

Doświadczenia krajów bałtyckich w przeciwdziałaniu współczesnej rosyjskiej dezinformacji

EN

This presentation endeavours to offer a critical reflection on the state of the media environment in a broad, regional information complex. The purpose is to explore methods to deal with Russian disinformation in Lithuania, Latvia, and Estonia. First, the variety of counterstrategies is examined. Second, the author pays attention to the Baltic states to explain the particularities between the states through the perspective of the concept of security and political culture. Here legal aspects and regulations for the media sector are examined. Then, the author turns to the conclusion that while Lithuania, Latvia, and Estonia have developed a few offensive procedures to fight propaganda in media at both national and international levels, they do not abandon democratic principles and rules, such freedom of speech, pluralism, and privacy. This study offers evidence, however, that an independent media

environment is perceived as a part of the security issue, and states seek to create the most favourable conditions for its development. In fact the research finds that the problem must be considered in relation to state security, political culture, norms, and values.

PL

Prezentacja ma na celu przedstawienie krytycznej refleksji na temat stanu środowiska medialnego w szerokim, regionalnym kompleksie informacyjnym. Celem jest zbadanie metod radzenia sobie z rosyjską dezinformacją na Litwie, Łotwie i w Estonii. Po pierwsze, badana jest różnorodność kontrstrategii. Po drugie, autor zwraca uwagę na państwa bałtyckie, aby wyjaśnić specyfikę między państwami poprzez perspektywę koncepcji bezpieczeństwa i kultury politycznej. Tutaj analizowane są aspekty prawne i regulacje dotyczące sektora mediów. Następnie autor dochodzi do wniosku, że choć Litwa, Łotwa i Estonia opracowały kilka ofensywnych procedur walki z propagandą w mediach zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym, to nie rezygnują z zasad i reguł demokratycznych, takich jak wolność słowa, pluralizm i prywatność. Niniejsze badanie dostarcza jednak dowodów na to, że niezależne środowisko medialne jest postrzegane jako część kwestii bezpieczeństwa, a państwa starają się stworzyć jak najbardziej korzystne warunki dla jego rozwoju. W rzeczywistości badanie stwierdza, że problem ten musi być rozpatrywany w odniesieniu do bezpieczeństwa państwa, kultury politycznej, norm i wartości.

Dr Jakub Olchowski

University of Maria Curie-Skłodowska (Poland)

Myths about Russian disinformation

Mity na temat rosyjskiej dezinformacji

EN

The problem of disinformation, manipulation and propaganda, has long been underestimated and treated as a problem of little importance compared to "traditional" security challenges. In the context of Russia the argument is still being made that everyone uses such tools, so Russia is no exception.

Both are myths: 1) information has become one of the most important resources, commodities and instruments. At the same time, there has been an overproduction of information, exceeding human cognitive capabilities, which increases susceptibility to disinformation and manipulation. This may be directly or indirectly related to security issues. This leads to "weaponization of information" - in the information age we use it as a weapon; 2) only Russia has elevated disinformation to the rank of (strategic) art. Externally, the aim is to weaken the integrity and cohesion of the West and to maintain/regain influence in the 'Russian sphere of influence'. Internally, this serves to consolidate society around power, especially by creating a dichotomy of "us" versus "them".

The specificity of Russian disinformation results from many conditions. E.g., it should be emphasized that one of the features of the Russian strategic culture is also the syndrome of the "besieged fortress" and permanent conflict - Russia is constantly "at war" and has a long

history of conducting "information operations". Their goal was always to induce the enemy to behave and act desirable from the point of view of Russia (formerly the USSR).

PL

Problem dezinformacji, manipulacji i propagandy, przez długi czas był niedoceniany i traktowany jako problem mało istotny w porównaniu z "tradycyjnymi" wyzwaniem bezpieczeństwa. W kontekście Rosji wciąż pojawia się argument, że wszyscy używają takich narzędzi, więc Rosja nie jest wyjątkiem.

Jedno i drugie jest mitem: 1) informacja stała się jednym z najważniejszych zasobów, towarów i instrumentów. Jednocześnie nastąpiła nadprodukcja informacji, przekraczająca możliwości poznawcze człowieka, co zwiększa podatność na dezinformację i manipulację. Może to być bezpośrednio lub pośrednio związane z kwestiami bezpieczeństwa. Prowadzi to do "weaponization of information" - w erze informacji używamy jej jako broni; 2) jedynie Rosja podniosła dezinformację do rangi sztuki (strategicznej). Zewnętrznie celem jest osłabienie integralności i spójności Zachodu oraz utrzymanie/odzyskanie wpływów w "rosyjskiej strefie wpływów". Wewnętrznie służy to konsolidacji społeczeństwa wokół władzy, zwłaszcza poprzez tworzenie dychotomii "my" kontra "oni".

Specyfika rosyjskiej dezinformacji wynika z wielu uwarunkowań. Np. należy podkreślić, że jedną z cech rosyjskiej kultury strategicznej jest także syndrom "oblężonej twierdzy" i permanentnego konfliktu - Rosja jest stale "na wojnie" i ma długą historię prowadzenia "operacji informacyjnych". Ich celem było zawsze skłonienie przeciwnika do zachowań i działań pożądaných z punktu widzenia Rosji (dawniej ZSRR).

PANEL IX

Moderator: **prof. AJP dr hab. Aleksandra Szczerba**, The Jacob of Paradies University

Dr Eng. Robert Wawer SJ

Catholic Academy in Warsaw, The Collegium Bobolanum (Poland)

Social teaching of the Catholic Church on methods of effective development of social resistance to negative information impact

Nauka społeczna Kościoła katolickiego o metodach skutecznego rozwijania społecznej odporności na negatywne oddziaływanie informacji

EN

Since its founding, the Catholic Church's mission has been to preach the Gospel, that is, to express it in modern language to propagate positive information through various means and personal attitudes about what God has revealed to us about our salvation. The teaching of the Catholic Church from the beginning of time was also aimed at supporting the holistic personal development of man and, thus also, social development. The Church also very quickly recognized the importance of information and the truth contained in it as the best environment for individual and social growth. However, the Church also sees multiple threats to this environment. The teaching of the Church on the means of social communication, starting with the invention of printing, has gradually evolved over the centuries from perceiving threats first through careful use in pastoral work to pointing to positive ways of further development of the media. In the information age, the Church formulated many guidelines regarding society and information precisely because of its fidelity to the truth. The Second Vatican Council, particularly the Decree on the Means of social communication *Inter Mirifica* (December 4, 1963), presents essential teachings on many aspects of disseminating information in society. Also, an important element of this teaching is the messages for World Communications Day, which has been celebrated since 1967. These two examples and other indications can be an important contribution to the discussion on the ways and methods of effective development of social resistance to the negative impact of information.

PL

Misją Kościoła katolickiego od początku jego istnienia było głoszenie Ewangelii, czyli wyrażanie jej współczesnym językiem w celu propagowania za pomocą różnych środków i osobistych postaw pozytywnych informacji o tym, co Bóg nam objawił na temat naszego zbawienia. Nauczanie Kościoła katolickiego od zarania dziejów miało również na celu wspieranie całościowego rozwoju osobowego człowieka, a przez to również rozwoju społecznego. Kościół bardzo szybko dostrzegł też znaczenie informacji i zawartej w niej prawdy jako najlepszego środowiska rozwoju indywidualnego i społecznego. Kościół dostrzega jednak także wielorakie zagrożenia dla tego środowiska. Nauczanie Kościoła na temat środków komunikacji społecznej, począwszy od wynalazku druku, w ciągu wieków stopniowo ewoluowało od dostrzegania zagrożeń najpierw poprzez ostrożne ich wykorzystywanie w pracy duszpasterskiej, aż do wskazywania pozytywnych dróg dalszego rozwoju mediów. W epoce informacji Kościół sformułował wiele wytycznych dotyczących społeczeństwa i informacji właśnie ze względu na wierność prawdzie. Sobór Watykański II, a

zwłaszcza Dekret o środkach społecznego przekazu Inter Mirifica (4 grudnia 1963 r.), przedstawia zasadnicze nauczanie dotyczące wielu aspektów rozpowszechniania informacji w społeczeństwie. Również ważnym elementem tego nauczania są orędzia na Światowy Dzień Komunikacji Społecznej, który obchodzony jest od 1967 roku. Te dwa przykłady oraz inne wskazania mogą być ważnym przyczynkiem do dyskusji nad sposobami i metodami skutecznego rozwijania społecznej odporności na negatywny wpływ informacji.

Dr Volodymyr Polevyi, Yaroslav Lashyn

National University of Defense of Ukraine named after Ivan Chernyakhovskiy (Ukraine)

The development of the social resistance to information warfare

Rozwój oporu społecznego wobec wojny informacyjnej

EN

Society has to have capability to counter non-kinetic, cognitive attacks.

Conclusions:

1. The Informational aggression is a planned operation that begins long before the aggression on a political or kinetic level.

The capability to neutralize hostile actions before the declaration of war is important.

2. The aggressor uses widespread agent's network.

Develop your capability to hack institutions if there is an enemy behind their democratic facade. Help the special services in clearly defining the concept of the enemy.

3. Democracies will be divided.

Develop the the Allies vision of an information attack and the measures you will activate in response. Think about the analogue of Article 5 in response of information aggression.

4. The society are already divided into atoms.

You have been fragmented by the Internet, big data, AI, social networks, search engines and smartphones. Here you will definitely lose because of money.

5. An information attack on you will have a lot of money: from gas, oil, from gold, from reprisals and from other streams of rent for autocracies will go to support influential media and agencies.

Develop capabilities to cut cash flows in response to information aggression.

6. You can prepare for war.

Practice parrying large-scale kinetic aggression. Accompany these trainings by strategic communications.

7. Respect for a person and dignity is something that autocracies cannot have in principle.

And you have to explain to people how easy it is to lose your freedom.

PL

Społeczeństwo musi mieć możliwość przeciwdziałania niekinetycznym, poznawczym atakom.

Wnioski:

1. Agresja informacyjna jest zaplanowaną operacją, która rozpoczyna się na długo przed agresją na poziomie politycznym lub kinetycznym.

Ważna jest zdolność do neutralizowania wrogich działań przed wypowiedzeniem wojny.

2. Agresor wykorzystuje rozległą sieć agentów.

Rozwijanie zdolności do hakowania instytucji, jeśli za ich demokratyczną fasadą kryje się wróg. Pomoc służbom specjalnym w jasnym zdefiniowaniu pojęcia wroga.

3. Demokracje zostaną podzielone.

Opracuj wizję sojuszników dotyczącą ataku informacyjnego i środków, które uruchomisz w odpowiedzi. Zastanów się nad analogią Artykułu 5 w odpowiedzi na agresję informacyjną.

4. Społeczeństwo jest już podzielone na atomy.

Zostało podzielone przez Internet, duże zbiory danych, sztuczną inteligencję, sieci społecznościowe, wyszukiwarki i smartfony. Tutaj na pewno przegrasz z powodu pieniędzy.

5. Atak informacyjny na was przeniesie dużo pieniędzy: z gazu, ropy, złota, z odwetu i innych strumieni czynszu dla autokracji pójdzie na wsparcie wpływowych mediów i agencji.

Rozwijaj zdolności do odcinania przepływów pieniężnych w odpowiedzi na agresję informacyjną.

6. Można przygotować się do wojny.

Ćwiczyć odparcie agresji kinetycznej na dużą skalę. Treningom tym powinna towarzyszyć komunikacja strategiczna.

7. Szacunek dla osoby i godności jest czymś, czego autokracje z zasady nie mogą mieć.

Trzeba też uświadomić ludziom, jak łatwo jest stracić wolność.

Linas Kontrimas

Vytautas Magnus University

Educational Research Institute (Lithuania)

A vaccine against propaganda: political literacy

Szczepionka przeciwko propagandzie: alfabetyzacja polityczna

EN

In the background of the war caused by Russia, an important detail begins to emerge: democracies are not adequately prepared to counter the next onslaught of war - hostile propaganda. Not only is there a lack of adequate analysis of the attitudes of our own citizens and the knowledge environments created based on them in the real and social worlds, but also a very clear and precise counter-propaganda.

In this remote lecture, I will share theoretical insights on how political literacy can become the right direction to strengthen citizens' resistance to the soft power of enemies, how to develop political self-awareness of members of society, but most importantly, active action, based on the principles of political literacy. And it is needed not only during the war.

PL

W tle wojny wywołanej przez Rosję zaczyna wyłaniać się ważny szczegół: demokracje nie są odpowiednio przygotowane do przeciwdziałania kolejnemu atakowi wojny - wrogiej propagandzie. Brakuje nie tylko odpowiedniej analizy postaw naszych własnych obywateli i środowisk wiedzy tworzonych na ich podstawie w świecie rzeczywistym i społecznym, ale także bardzo jasnej i precyzyjnej kontrpropagandy.

W tym zdalnym wykładzie podzielę się teoretycznymi spostrzeżeniami na temat tego, w jaki sposób alfabetyzm polityczny może stać się właściwym kierunkiem wzmocnienia odporności obywateli na miękką siłę wrogów, jak rozwijać samoświadomość polityczną członków społeczeństwa, ale co najważniejsze, aktywne działanie oparte na zasadach alfabetyzmu politycznego. Jest to potrzebne nie tylko w czasie wojny.

Prof. Angela Cossiri

University of Macerata (Italy)

Rethinking constitutional paradigms on freedom of expression

Nowe spojrzenie na konstytucyjne paradygmaty dotyczące wolności słowa

EN

With the spread of new forms of media, the public space has undergone profound transformations that require a rethinking of the constitutional paradigms on freedom of expression. Whilst in the tradition of liberal states, the pluralism of sources suffices to guarantee the right to information, new phenomena such as information overload, the speed of data transmission, the filter bubble and the echo-chamber effect, have brought new frailties to light in the context of a connected and digital world. Among these, open societies are particularly vulnerable to disinformation campaigns orchestrated from abroad as a function of international political strategy. The European Union, already before the adoption of the Digital Service Act, adopted policies against disinformation to protect the resilience of democratic societies: in the context of sanctions introduced following the invasion of Ukraine, a decision was taken, for the first time, to suspend broadcasting of Russian media channels Sputnik and Russia Today, as ecosystems of propaganda. The decision seems not lack proportionality. However, solid democratic legitimacy would be desirable for the supranational adoption of measures which may significantly affect fundamental rights such as freedom of expression.

PL

Wraz z rozprzestrzenianiem się nowych form mediów, przestrzeń publiczna przeszła głębokie przemiany, które wymagają ponownego przemyślenia konstytucyjnych paradygmatów wolności słowa. Podczas gdy w tradycji państw liberalnych pluralizm źródeł wystarcza do zagwarantowania prawa do informacji, nowe zjawiska, takie jak przeciążenie informacyjne, szybkość transmisji danych, bańka filtrująca i efekt echa, ujawniły nowe słabości w kontekście połączonego i cyfrowego świata. Wśród nich otwarte społeczeństwa są szczególnie podatne na kampanie dezinformacyjne organizowane z zagranicy w ramach międzynarodowej strategii politycznej. Unia Europejska, jeszcze przed przyjęciem Digital Service Act, przyjęła politykę przeciwko dezinformacji w celu ochrony odporności demokratycznych społeczeństw: w kontekście sankcji wprowadzonych po inwazji na Ukrainę, po raz pierwszy podjęto decyzję o zawieszeniu nadawania rosyjskich kanałów medialnych Sputnik i Russia Today, jako ekosystemów propagandy. Decyzja ta nie wydaje się pozbawiona proporcjonalności. Pożądana byłaby jednak solidna demokratyczna legitymacja

dla ponadnarodowego przyjmowania środków, które mogą znacząco wpłynąć na prawa podstawowe, takie jak wolność słowa.

PANEL X (debatable/dyskusyjny)

Moderators: **Dr Bartłomiej Łódzki, Mgr Otylia Bieniek**, University of Wrocław

Climate, Crisis, and Security: How Global Threats Affect Environmental Communication?

Klimat, kryzys i bezpieczeństwo. Jak globalne zagrożenia wpływają na komunikację środowiskową?

The scientific panel aims to initiate a debate on the importance of environmental communication in the online information space in times of global threats. International political actors, including security institutions such as the UN, NATO, OSCE, and those from the Eurasian region, as well as the media, celebrities, and scientists, are recognized as key opinion leaders shaping public attitudes towards climate change and environmental threats.

Key research questions include:

- What positions on environmental threats and climate change are taken by international security institutions? To what extent does positive environmental communication support solving ecological problems and serve as an element of strategic communication of states and international security institutions? Do environmental issues frequently intertwine with security matters in the virtual (Internet) information space?
- To what extent does negative environmental communication relate to information warfare, for example, through the fraudulent use of opinion leaders' voices for propaganda and disinformation purposes?
- What impact do global threats, especially the Covid-19 pandemic and the war in Ukraine, have on environmental communication? Do they contribute to the use of environmental issues in spreading propaganda, disinformation and as a tool for strengthening information warfare?
- Does internet decentralization (balkanization, fragmentation) affect environmental communication? Are there any differences in the narration and access to climate change-related content on the English-language and Russian-language parts of the internet, also known as the RuNet?

To comprehensively analyze the issues and challenges related to environmental communication, the panel plans to apply various research perspectives, such as media studies, information security, sociology, political science, and linguistics.

The panel is organized by the #ENVCRE (Environmental Communication Research Group), an interdisciplinary research team from the Faculty of Social Sciences at the University of Wrocław.

PL

Celem panelu naukowego jest podjęcie debaty na temat znaczenia komunikacji środowiskowej w internetowej przestrzeni informacyjnej w czasach globalnych zagrożeń. Za głównych liderów w kształtowaniu opinii o zmianach klimatycznych i zagrożeniach środowiska uznajemy międzynarodowych aktorów politycznych, w tym instytucje bezpieczeństwa (m.in. ONZ, NATO, OBWE oraz te z obszaru WNP), a także media, celebrytów oraz naukowców.

Kluczowe pytania badawcze to:

- W jakim stopniu w ujęciu pozytywnym komunikacja środowiskowa wspomaga rozwiązywanie problemów ekologicznych, stanowi element komunikacji strategicznej państw i międzynarodowych instytucji bezpieczeństwa? Czy w internetowej przestrzeni informacyjnej zagadnienia środowiskowe często łączone są z problematyką bezpieczeństwa? Jakie stanowiska wobec zagrożeń środowiska i zmian klimatu prezentują międzynarodowe instytucje bezpieczeństwa?
- W jakim stopniu w ujęciu negatywnym komunikacja środowiskowa wiąże się ze zjawiskiem walki informacyjnej, np. poprzez fałszywe wykorzystanie głosu liderów opinii służąc propagandzie i dezinformacji?
- Jaki wpływ na komunikację środowiskową mają globalne zagrożenia, w szczególności takie jak: pandemia Covid-19 i wojna w Ukrainie? Czy przyczyniają się one do wykorzystania kwestii środowiskowych w szerszym zakresie propagandy, dezinformacji oraz czy stały się elementem wzmocnienia walki informacyjnej?
- Czy zjawisko decentralizacji (bałkanizacji, fragmentaryzacji) Internetu oddziałuje na komunikację środowiskową? Czy istnieją różnice w sposobie narracji i dostępie do treści dotyczących zmian klimatu w internecie anglojęzycznym oraz rosyjskojęzycznym segmencie internetu (tzw. RuNecie)?

W celu kompleksowej analizy problemów i zagadnień związanych z komunikacją środowiskową planujemy zastosować wiele perspektyw badawczych, takich jak: medioznawstwo, bezpieczeństwo informacyjne, socjologia, politologia oraz językoznawstwo. Panel organizowany jest przez #ENVCRE (Environmental Communication Research Group), interdyscyplinarny zespół naukowy Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego.

Prof. Marcelina Zuber

University of Wrocław

The authority of science in debates about environmental security

Autorytet nauki w debatach o bezpieczeństwie środowiskowym

Dr Julia Trzcńska

University of Wrocław

Environmental communication on TikTok - opinion leaders and information flow

Komunikacja środowiskowa na TikTok – liderzy opinii i obieg informacji

Mgr Aleksy Szymkiewicz
Demagog

Energy disinformation during the Ukrainian-Russian war: specification of the phenomenon based on Facebook cases

Dezinformacja energetyczna podczas wojny ukraińsko-rosyjskiej: specyfikacja zjawiska na podstawie przypadków z Facebooka

Dr Bartłomiej Łódzki
University of Wrocław

Environmental Communication in Wartime. The case of the Ministry of Environment and Natural Resources of Ukraine

Komunikacja środowiskowa w czasie wojny. Przypadek Ministerstwa Środowiska i Zasobów Naturalnych Ukrainy

Dr Bartosz Gołąbek
Jagiellonian University

Channels of Environmental communication within the "Ecology" National Project of the Russian Federation

Kanały komunikacji środowiskowej w ramach Narodowego Projektu "Ekologia" Federacji Rosyjskiej

Mgr Otylia Bieniek
University of Wrocław

Environmental communication strategies within the "Ecology" National Project of the Russian Federation

Strategie komunikacji środowiskowej w ramach Narodowego Projektu "Ekologia" Federacji Rosyjskiej

PANEL XI

Moderators: **Dr Tomasz Marcinkowski, Dr Juliusz Sikorski**, University of Wrocław

Dr Laura Issova
Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)

Information security of Central Asia: case Kazakhstan

Bezpieczeństwo informacji w Azji Centralnej. Studium przypadku: Kazachstan

EN

The Central Asian region is a region where global processes of international relations converge. The nature of all the problems that characterize the new determinants of international relations is reflected. Among them, the openness of the region to foreign policy

events and the interests of leading forces from outside in relation to the geo-economic and geopolitical situation of the region complicate the issues of national, regional and global security of the countries of the region.

The current information on the possibilities of ownership of natural raw materials in Central Asian countries and issues related to the religious affiliation of the majority of the population is very important in this regard. In particular, the information security of Kazakhstan, the leading state in the region, is being formed in accordance with the scale of such processes. The concept of information security of the Republic of Kazakhstan for 2016 was developed in accordance with the Constitution of the Republic of Kazakhstan and the laws of the Republic of Kazakhstan "on national security of the Republic of Kazakhstan", "on state secrets", "on countering terrorism", "on electronic document and electronic digital signature", "on Informatization", "on technical regulation", "on licensing", "on mass media", "on Communications".

Main national interests of the Republic of Kazakhstan in the information sphere:

- 1) implementation of the constitutional rights of citizens to receive and disseminate information;
- 2) formation and consistent development of the information society;
- 3) equal participation of the state in the world exchange of information;
- 4) formation, functioning and protection of the unified national information space of the country;
- 5) advanced development of information and communication technologies;
- 6) effective and timely information support of state authorities;
- 7) prevention of facts of loss and disclosure of information constituting state secrets, as well as other protected information;
- 8) ensuring the reliability and stability of the functioning of very important information systems, resources and supporting infrastructure.

Information security is the state of the information space of the Republic of Kazakhstan, as well as the protection of the rights and interests of a person and citizen, society and the state from real and potential threats in the field of information, ensuring the Sustainable Development and information independence of the country.

The information space of the Central Asian region has long been associated with Russia. Because the weight of the Russian-speaking audience prevails. The activities of Russian TV channels are very active. At the same time, China's information influence is also being reflected. In this regard, the countries of the region intend to update their orientation to strengthen their information security through national publications and channels.

PL

Region Azji Środkowej jest regionem, w którym zbiegają się globalne procesy stosunków międzynarodowych. Odzwierciedla to charakter wszystkich problemów, które charakteryzują nowe determinanty stosunków międzynarodowych. Wśród nich otwartość regionu na wydarzenia polityki zagranicznej i interesy wiodących sił z zewnątrz w odniesieniu do sytuacji geoekonomicznej i geopolitycznej regionu komplikują kwestie bezpieczeństwa narodowego, regionalnego i globalnego krajów regionu.

W tym kontekście bardzo ważne są aktualne informacje na temat możliwości posiadania surowców naturalnych w krajach Azji Środkowej oraz kwestie związane z przynależnością religijną większości ludności. W szczególności bezpieczeństwo informacyjne Kazachstanu, wiodącego państwa w regionie, kształtuje się zgodnie ze skalą takich procesów. Koncepcja bezpieczeństwa informacyjnego Republiki Kazachstanu na 2016 r. została opracowana zgodnie z Konstytucją Republiki Kazachstanu i ustawami Republiki Kazachstanu "o bezpieczeństwie narodowym Republiki Kazachstanu", "o tajemnicy państwowej", "o zwalczaniu terroryzmu", "o dokumencie elektronicznym i elektronicznym podpisie cyfrowym", "o informatyzacji", "o przepisach technicznych", "o licencjonowaniu", "o środkach masowego przekazu", "o komunikacji".

Główne interesy narodowe Republiki Kazachstanu w sferze informacyjnej:

- 1) realizacja konstytucyjnych praw obywateli do otrzymywania i rozpowszechniania informacji;
- 2) tworzenie i konsekwentny rozwój społeczeństwa informacyjnego;
- 3) równy udział państwa w światowej wymianie informacji;
- 4) tworzenie, funkcjonowanie i ochrona jednolitej narodowej przestrzeni informacyjnej kraju;
- 5) zaawansowany rozwój technologii informacyjnych i komunikacyjnych;
- 6) skuteczne i terminowe wsparcie informacyjne organów państwowych;
- 7) zapobieganie faktom utraty i ujawnienia informacji stanowiących tajemnicę państwową, a także innych informacji chronionych;
- 8) zapewnienie niezawodności i stabilności funkcjonowania bardzo ważnych systemów informacyjnych, zasobów i infrastruktury wspierającej.

Bezpieczeństwo informacyjne to stan przestrzeni informacyjnej Republiki Kazachstanu, a także ochrona praw i interesów osoby i obywatela, społeczeństwa i państwa przed rzeczywistymi i potencjalnymi zagrożeniami w dziedzinie informacji, zapewnienie zrównoważonego rozwoju i niezależności informacyjnej kraju.

Przestrzeń informacyjna regionu Azji Środkowej od dawna związana jest z Rosją. Ponieważ przeważa w niej rosyjskojęzyczna publiczność. Działalność rosyjskich kanałów telewizyjnych jest bardzo aktywna. Jednocześnie odzwierciedla się również wpływ informacyjny Chin. W związku z tym kraje regionu zamierzają zaktualizować swoją orientację, aby wzmocnić swoje bezpieczeństwo informacyjne za pośrednictwem krajowych publikacji i kanałów.

Prof. Dr. Mara Gubaidullina

Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)

Transparency of the Modern Information Space: Challenges and Opportunities for Kazakhstan's International Policy (Case: Chinese Vector)

Przejrzystość współczesnej przestrzeni informacyjnej: Wyzwania i możliwości dla międzynarodowej polityki Kazachstanu (Studium przypadku: chiński wektor)

EN

The global information space is a key factor in the international political process, foreign policy and diplomacy. At present, the structures of the state and society that defend national

interests, as well as the business environment, trade, economy, culture, ideology, etc. are somehow involved in the information environment.

The concept of "global information space" is considered as a new phenomenon, which today requires a legal framework and a political and legal interpretation of the negative phenomena that accompany it, which pose real threats to individual, national, and international security.

The problem lies in the objective reality of the Internet space - one of the most influential factors of globalization.

It has no borders, it is transparent, democratic, but at the same time dangerous, it is a challenge, a threat to the national interests of countries, to international politics.

At present, the Chinese strategic project "Economic Belt of the Silk Road" (OBOR) has become a part of transcontinental mega-projects, which involve various countries of Eurasia, whose economies are in close "conjugation" with each other. International cooperation and competition in this belt have information support. A special place in the information space of China and the countries of Central Asia has information support for transport and logistics, economic, energy projects, and above all, the future of the highway "Western China - Western Europe".

In the process of building a new Silk Road in the information sphere, not only in the media, but primarily in scientific centers, in the academic environment, at universities (Xian, Lanzhou, Dunhuang, Urumqi, Beijing, Tianjin, Shanghai, Nanjing, Hangzhou, Xiamen, Quanzhou, Guangzhou, Haikou, etc.) study the "spirit" of the Silk Road, explore the Central Asian region and spread knowledge about Central Asia, about Greater Eurasia.

PL

Globalna przestrzeń informacyjna jest kluczowym czynnikiem w międzynarodowym procesie politycznym, polityce zagranicznej i dyplomacji. Obecnie struktury państwa i społeczeństwa, które bronią interesów narodowych, a także środowisko biznesowe, handel, gospodarka, kultura, ideologia itp. są w jakiś sposób zaangażowane w środowisko informacyjne.

Koncepcja "globalnej przestrzeni informacyjnej" jest uważana za nowe zjawisko, które dziś wymaga ram prawnych oraz politycznej i prawnej interpretacji towarzyszących mu negatywnych zjawisk, które stanowią realne zagrożenie dla bezpieczeństwa indywidualnego, narodowego i międzynarodowego.

Problem tkwi w obiektywnej rzeczywistości przestrzeni internetowej - jednego z najbardziej wpływowych czynników globalizacji.

Nie ma ona granic, jest przejrzysta, demokratyczna, ale jednocześnie niebezpieczna, stanowi wyzwanie, zagrożenie dla interesów narodowych państw, dla polityki międzynarodowej.

Obecnie chiński projekt strategiczny "Ekonomiczny Pas Jedwabnego Szlaku" (OBOR) stał się częścią transkontynentalnych mega-projektów, które obejmują różne kraje Eurazji, których gospodarki są ze sobą ściśle "sprzężone". Międzynarodowa współpraca i konkurencja w tym pasie mają wsparcie informacyjne. Szczególne miejsce w przestrzeni informacyjnej Chin i krajów Azji Środkowej zajmuje wsparcie informacyjne dla projektów transportowych i logistycznych, gospodarczych, energetycznych, a przede wszystkim dla przyszłości autostrady "Chiny Zachodnie - Europa Zachodnia".

W procesie budowy nowego Jedwabnego Szlaku w sferze informacyjnej, nie tylko w mediach, ale przede wszystkim w ośrodkach naukowych, w środowisku akademickim, na uniwersytetach (Xian, Lanzhou, Dunhuang, Urumqi, Pekin, Tianjin, Szanghaj, Nanjing, Hangzhou, Xiamen, Quanzhou, Guangzhou, Haikou itp.) badają "ducha" Jedwabnego Szlaku, badają region Azji Środkowej i rozpowszechniają wiedzę o Azji Środkowej, o Wielkiej Eurazji.

Dr Almagul Kulbayeva

Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)

China's soft power in the information space of Kazakhstan

Soft power Chin w przestrzeni informacyjnej Kazachstanu

EN

According to J. Nye, the non-governmental sector is an important generator of the "soft power" of the state. However, in the case of the PRC, the insufficient presence of NGOs in the international arena, the underdevelopment of civil society prompted the state to act as the main player in this issue. It is the state that determines the priority areas of the "soft power" strategy and allocates resources for the implementation of planned measures.

The practical implementation of the policy of "soft power" goes in several directions. The main ones are the promotion of culture, the creation of a favorable image of the country, the development of public diplomacy, including the intensification of educational exchanges, diplomacy of assistance.

In the information space of Kazakhstan, China is trying to ease the fears caused by its demographic and economic weight. Cultural and humanitarian cooperation has become a very important area, implying the promotion of the image of China as an ally country that seeks cooperation and mutual assistance.

The main implementation of this idea was the Confucius Institutes, which began to open and operate at state universities. Today, there are five Confucius Institutes in Kazakhstan, and the number of students studying Chinese in universities is growing rapidly.

It should be noted that the informational influence of the PRC in Kazakhstan, and in the region as a whole, is still significantly lower than that of Russia or the United States, which actively sponsor regional media published both in Russian and in national languages. The measures taken by China are not enough to realize their interests in Kazakhstan and Central Asia.

PL

Według J. Nye, sektor pozarządowy jest ważnym generatorem "miękkiej siły" państwa. Jednak w przypadku ChRL niewystarczająca obecność organizacji pozarządowych na arenie międzynarodowej, niedorozwój społeczeństwa obywatelskiego skłoniły państwo do działania jako główny gracz w tej kwestii. To państwo określa priorytetowe obszary strategii "miękkiej siły" i przeznacza środki na realizację zaplanowanych działań.

Praktyczna realizacja polityki "miękkiej siły" idzie w kilku kierunkach. Główne z nich to promocja kultury, tworzenie korzystnego wizerunku kraju, rozwój dyplomacji publicznej, w tym intensyfikacja wymiany edukacyjnej, dyplomacja pomocy.

W przestrzeni informacyjnej Kazachstanu Chiny starają się złagodzić obawy spowodowane ich demograficzną i gospodarczą wagą. Współpraca kulturalna i humanitarna stała się bardzo ważnym obszarem, co oznacza promowanie wizerunku Chin jako kraju sojuszniczego, który dąży do współpracy i wzajemnej pomocy.

Główną realizacją tej idei były Instytuty Konfucjusza, które zaczęły otwierać się i działać na uniwersytetach państwowych. Obecnie w Kazachstanie istnieje pięć Instytutów Konfucjusza, a liczba studentów uczących się języka chińskiego na uniwersytetach szybko rośnie.

Należy zauważyć, że wpływ informacyjny ChRL w Kazachstanie i w całym regionie jest nadal znacznie niższy niż Rosji czy Stanów Zjednoczonych, które aktywnie sponsorują regionalne media publikowane zarówno w języku rosyjskim, jak i w językach narodowych. Środki podejmowane przez Chiny nie są wystarczające do realizacji ich interesów w Kazachstanie i Azji Środkowej.

Darkhan Tumanshiyev

Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)

***Cybersecurity in the Oil and Gas Industry:
Protecting Critical Infrastructures in the Digital Age
Cyberbezpieczeństwo w przemyśle naftowym i gazowym:
ochrona infrastruktury krytycznej w erze cyfrowej***

EN

The oil and gas industry plays a vital role in the global economy, providing essential resources to power various sectors. As digitalization advances, the industry increasingly relies on interconnected systems and technologies, making it susceptible to cyber threats. This abstract examines the significance of cybersecurity in the oil and gas sector, highlighting the unique challenges faced and the critical need for robust protective measures.

With the integration of Internet of Things (IoT) devices, cloud computing, and automation, the industry has witnessed remarkable improvements in operational efficiency and productivity.

This abstract explores the evolving threat landscape, discussing common cyber risks faced by the oil and gas sector, including ransomware, industrial espionage, and sophisticated state-sponsored attacks. It delves into the potential impacts of successful cyber intrusions, emphasizing the need for proactive cybersecurity strategies and incident response plans.

Ultimately, this abstract underscores the criticality of cybersecurity in safeguarding the oil and gas industry's critical infrastructures, ensuring the continuity of operations, protecting sensitive data, and maintaining public safety. By implementing robust cybersecurity measures, the industry can effectively mitigate cyber risks and maintain trust in an increasingly interconnected and digitized world.

PL

Przemysł naftowy i gazowy odgrywa istotną rolę w globalnej gospodarce, zapewniając niezbędne zasoby do zasilania różnych sektorów. Wraz z postępem cyfryzacji branża ta w coraz większym stopniu opiera się na wzajemnie połączonych systemach i technologiach, co czyni ją podatną na cyberzagrożenia. W niniejszym abstrakcie przeanalizowano znaczenie cyberbezpieczeństwa w sektorze naftowo-gazowym, podkreślając wyjątkowe wyzwania i krytyczną potrzebę solidnych środków ochronnych.

Wraz z integracją urządzeń Internetu rzeczy (IoT), przetwarzania w chmurze i automatyzacji, branża była świadkiem znacznej poprawy wydajności operacyjnej i produktywności.

Niniejsze streszczenie analizuje ewoluujący krajobraz zagrożeń, omawiając typowe zagrożenia cybernetyczne, z którymi boryka się sektor naftowo-gazowy, w tym oprogramowanie ransomware, szpiegostwo przemysłowe i wyrafinowane ataki sponsorowane przez państwo. Zagłębia się w potencjalne skutki udanych włamań cybernetycznych, podkreślając potrzebę proaktywnych strategii cyberbezpieczeństwa i planów reagowania na incydenty.

Ostatecznie, streszczenie to podkreśla kluczowe znaczenie cyberbezpieczeństwa dla ochrony krytycznej infrastruktury przemysłu naftowego i gazowego, zapewnienia ciągłości operacji, ochrony wrażliwych danych i utrzymania bezpieczeństwa publicznego. Wdrażając solidne środki cyberbezpieczeństwa, branża może skutecznie ograniczyć ryzyko cybernetyczne i utrzymywać zaufanie w coraz bardziej połączonym i zdigitalizowanym świecie.